

1929 December 7
Szombat
5690 év Kiszlev 5

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 10
Telefon 9-77.

Éjjeli telefon (nyomda) 187.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerint vétetnek fel.

Az Uj Kelet az egyetemes e. lélyi és bánati zsidóság politikai napilapja.
Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Kéziratokat nem küldünk vissza és megőrzésükre sem vállalunk.

Kinek tartozunk hálával?

Irta: Marton Ernő

Vannak jelenségek, amelyek teljesen érthetetlenek volna ha nem ismernők a körülményeket és az atmoszférát, amelyben felbukkantak. Így például az objektív, de tájékozatlan érdeklődő bizonyára megdöbbenve és értetlenül hallgatta végig a kamara tegnapi ülésén a haragos szenvedélyek ama elementáris kiütését, amellyel a többségi képviselők Landau képviselőnek a craiovai diákkongresszussal kapcsolatban tartott interpellációjára reagáltak. Nem, ezt a felháborodást, ezt az elkeseredett tiltakozást nem lehetne megérteni ettől a parlamenttől, amely már sokkal élesebb és sokkal igazságatlanabb ellenzéki felszólalásokat is nyugodtan és türelmesen hallgatott végig. Landau képviselő alapjában véve néhány szelid kérdést intézett a kormányhoz a craiovai diákkongresszussal kapcsolatban és elítélte azt a tényt, hogy a kormány súlyos százazatokkal ambvencionál egy olyan összejövetelt, amelynek kifejezett célja, a kisebbségek, főleg pedig a zsidók elleni gyűlölet szítása. Ilyen szelid kérdésekre nem szoktak egy felháborodni, mint tegnap a kamara többsége.

Ahhoz, hogy a kamarában tegnap lezajlott botránnyos jeleneteket megérthessük, ismernünk kell az előzményeket és a pszichológiai helyzetet. Az ország közvéleménye napok óta feszült érdeklődéssel tekintett Craiova felé. Mi fog történni Craiovában? A közvéleményt nem a diákkongresszus határozatai érdekelték, mert azok már eleve ismeretek voltak és két rövid szóban komprimálni lehetett őket: Ki a zsidókkal! A megkülönböztetett érdeklődés annak szökött, vajjon simán és zavargásmentesen fog-e lefolyni a kongresszus. Ez az érdeklődés teljesen jogos volt. Minden eddigi diákkongresszus súlyos zsidó verésekkel, rombolásokkal és végeredményben az ország kompromittálásával végződött. Meg vagyunk győződve róla, hogy egy a kormány, mint a többségi képviselők teljes mértékben átértékelték az a súlyos felelősséget, amelyet a kongresszus engedélyezésével vállaltak és minden bizonnyal szorongó érzésekkel tekintettek Craiova felé, vajjon a megtett órintézkedések ellenére is nem robban-e ki valami a kongresszus körül?

A kongresszus szerencsésen lezajlott, kisebb incidensektől eltekintve nem történt semmi, a Csucsá-Bánffyhuayad közötti zsidóverés híre még nem érkezett el Bukarestbe és így teljesen érthető, hogy egy a kormány, mint a többség megkönnyebbülten lélegzett fel és titokban bizonyára minden többségi honatya gratulált önmagának, hogy ilyen szépen tulagunk rajta, hál istennek, nem történt semmi. Micsim jellemzőbb a parlament hangulatára, mint az, hogy Ioanitu alminiszter a kamara tegnapi ülésén köszönetét fejezte ki a diákságnak civilizált magatartásáért és büszkén jelezte be, hogy a craiovai kongresszus alatt egyetlen ablak sem tört be. A megkönnyebbülésnek és meglepedségeknek ebben az atmoszférájában a többségi képviselők egész természetesen tartották volna, ha a Zsidó Parlamenti Klub tagjai viszont a kormánynak mondanak nyilvános köszönetet azért, hogy Craiovában nem vertek félholtat zsidókat, nem rombolták szét zsinagógákat és nem tiportak karba tóratekerceket.

Ehelyett azonban mi történt? Fellállott Landau képviselő és nem mondott köszönetet, sőt ellenkezőleg, megtámadta

Ha a hatalmak nem csökkentik Bulgária jóvátételi terheit, a kormány lemond és végleg visszautasítja a hatalmak javaslatait

Szofia, december 6. Burov külügyminiszter kifejezte azt a reményét, hogy a hatalmak Bulgáriával szemben csökkenteni fogják a jóvátételi követeléseket. Ha ezt nem sikerülne elérni — mondotta Burov — a bulgár kormány véglegesen elutasítja a hatalmak javaslatait és utána

beadja lemondását. A képviselőház külügyi bizottságában Burov exponé történt, melyben ismertette a bulgár kormány Genfben és Párisban megkísérelt akcióit a jóvátételi terhek leszállítása érdekében. Kiemelte, hogy Bulgária minden vonson békés külpoli-

tikát igyekszik folytatni, hogy a legkisebb ürügyet se szolgáltassa a belügyeibe való beavatkozásra. Beszéde végén annak a reményének is kifejezést adott, hogy a román kormány nem fogja végrehajtani a dekretumot a bulgár vagyonok likvidálásáról.

Románia csatlakozik az orosz-kinai konfliktus elsimitásának diplomáciai akciójához

Az Unio kormánya befejezettnek tekinti az orosz-kinai konfliktussal kapcsolatos akcióját

Litvinov kijelentette, hogy egy hatalomtól sem fogad el tanácsokat, így Angliától és Franciaországtól sem

London, december 6. Washingtoni jelentés szerint Stimson az amerikai kormány részéről teljesen befejezettnek nyilvánította az orosz-kinai kérdéssel való foglalkozást azzal a nyilatkozatával, amit ebben az ügyben válaszként adott az orosz elutasító jegyzékre. Stimson szerint az akció sikerrel járt, hiába igyekeztek ezt a szovjetkormány letagadni. A közvetlen tárgyalások most már kedvező eredményekkel kecsegtetnek, amiben nem kis része van annak, hogy a hatalmak nyomtatékosan figyelemzették a szemben álló feleket köte-

lezettségükre. London, december 6. Moszkvai jelentés szerint Litvinov külügyi népbiztos a népbiztosok tanácsának ülésén dicsérettel emlékezett meg a vörös hadsereg derekás magatartásáról s azt hangoztatta, hogy a szovjetnek senkitől sem kell tanácsokat elfogadnia, még az amerikai Egyesült Államoktól sem. A szovjetkormány épen ezért vissza fogja utasítani az angol és francia demarso-

mentéknél, azonban mint a Kellogg-paktum aláírója, hajlandó a többi állam lépéséhez csatlakozni. A román kormánynak álláspontja egyébként az, hogy a Kellogg-paktumnak a háborus konfliktusok megelőzésére vonatkozó pontjai világosabban állapítandók meg. Wilson amerikai Egyesült Államok bukaresti követét, aki kormánya nevében Románia csatlakozását kérte az orosz-kinai konfliktus ügyében teendő intervencióhoz. A miniszterelnök kijelentette, hogy Románia nincs ugyan érdekelve a távol keleten történt ese-

a kormányt és szemrehányásokat tett neki a craiovai kongresszus engedélyezéséért és szubvencionálásáért. Beszéde bizonyára úgy hatott a képviselőkre, mint a hideg zuhany. Ilyen arcátlan! Ahelyett, hogy hálással megköszönne a kormányt a nagy erőfeszítéseket, amelyeket a rend érdekében tett, még támadni és vádaskodni merészel. Erre aztán kitört a botránny. A felháborodás majd elsöpörte Landaut a szónoki emelvényről és Costachescu közoktatásügyi miniszter e szent lelkesültség pillanatában olyan választ adott Landaunak, amely méltán válthat ki megdöbbenést minden demokratikusan gondolkodó emberből és amely mint egy reflektor fénycsóvjába, mélyén bevilágított a közoktatásügyi miniszter lelkének titkos rekeszeibe.

Azóta huszonegy óra telt el és közben Bánffyhuayad és Csucsá között, talán épen abban a pillanatban, amikor Landau interpellációját mondotta, husz zsidót véresre vertek. Így hát most már nyugodtabban és tárgyilagossabban lehet megvizsgálni a dolgot. Mindenekelőtt egész szeliden meg kell állapítanunk, hogy senkivel szemben nem érezzük különösebb hálára kötelezve magunkat azért, hogy nem verték be a fejünket. Mi úgy gondoljuk, hogy a sötét középkor eltelte óta minden állampolgárnak, legyen az akár többségi, akár kisebbségi, lelemibb és legtermészetesebb jogai közt tartozik, hogy ép fejjel és folyamatosági hiány nélküli koponyacsonttal járjon, sőt az állam legprimitívebb feladata épen az, hogy a koponyacsontok épségére ügyeljen. Az ablaküvegek rendeltetése nem az, hogy betörjék a Tóráké nem az, hogy sárba tiporják és a zsinagógáké nem az, hogy

szétrombolják. Nagyon kóros és abnormalis állapot már az, ha valahol az megyeseményszámba, hogy nem törtek be koponyákat és ablaküvegeket.

Ezért döbönt belénk, amikor Ioanitu alminiszter szavait hallottuk, aki köszönetet mondott a diákságnak civilizált magatartásáért és azért, hogy Craiovában egyetlen ablakot sem törtek be. Mi azt hisszük, hogy a civilizációnak ma, a huszadik században, még egyéb kritériumai is vannak. És ezért tartjuk jogosnak és természetesnek Landau képviselő interpellációját, aki a kormányt arra figyelmeztette, hogy a craiovai kongresszuson a gyűlölet és türelmetlenség paraszát csóválták meg az ország fölött, amelyet már csak egy lépés választ el a fej és ablakbetöréstől. Miként a Csucsá és Bánffyhuayad közötti incidens beszédesen bizonyítja. Mi állampolgári helyzetünket úgy értelmezzük, hogy nemcsak azt van jogunk a kormánytól követelni, hogy megvédjen a fej és ablak beverés ellen, de azt is, hogy megakadályozza az erre irányuló előkészítő cselekményeket is. Jogunk van felemelni szavunkat a gyűlöletnek, türelmetlenségnek és uszításnak ama vihara ellen, amelynek szelét Craiovában vetették el és legkevésbé, amit az ország kormányától elvárhatunk, hogy ne nyújtson aktív segítséget a vihar felidézéséhez. Hiszen az ország legkiválóbb tanügyi férfiai, közöttük lorga professzor, idejekorán felhívták erre a kormány figyelmét és mint szakértők jeletették ki, hogy ez a kongresszus tanügyi szempontból nem szükséges és nem kívánatos.

Rövidlátás volna a kormánytól, ha most elégedetten dörzsölné a kezét azért, mert

sikerült rendkívüli karhatalmi intézkedésekkel elejét venni nagyobb zavargásoknak. Egy bölcs és előrelátó kormány feladata nem merülhet ki ebben. Az olyan rend, amely csak szuronyok élén áll meg, nem rend s az olyan nyugalom, amelyet vaskézrel kell kikényszeríteni, nem nyugalom. A pacifikálást és a megelőzést előbb kell kezdeni. Costachescu közoktatásügyi miniszter nem tett jó szolgálatait a kormánynak akkor, amikor felháborodásának első hevében válaszolt Landau interpellációjára és emiatt többet árult el érzelmeiből, mint amennyi opportunus lett volna. A közoktatásügyi miniszter nemcsak hogy egyetlen szóval nem tiltotta el a craiovai kongresszuson elhangzott zsidó és kisebbség-ellenes manifesztációkat, de ellenkezőleg, teljes szolidaritást vállalt ezzel az antiszemita diákséggel és dícsérte lelkeségüket.

A miniszter ur azonban még ennyivel sem érte be, hanem egyenesen azzal vádolta a zsidóságot, hogy bántódnak azért, mert Craiovában nem történt zavargás s így nincsen alkalma arra, hogy Romániát a külföld előtt megrágalmazza. Politikus szájából ilyen impolitikus kijelentéseket soha nem hallottunk és feltételezzük, hogy a kormány alkalmat fog találni Costachescu szavainak dezaválására. Ezt a beszédet el lehetett volna mondani a craiovai kongresszuson, de a román parlamentben és a miniszteri székben — konzekvenciák nélkül — semmiestre. Elvárjuk, hogy Maniu kormánya tudni fogja kötelességét és levonja az egyedül lehetséges konzekvenciát, mert enélkül az egész kormányt árnyékba borítja az a sötétség, amely Costachescu szavaiból aradt.

allace:
4 helyett 60 Lei
66 " 60 "
66 " 60 "
66 " 60 "
66 " 60 "
66 " 60 "
66 " 60 "
könyvosztálya.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A szatmári zsidó nőegylet és a Nép-konyha székházának felavatása

(Satu-Marc-Szatmár, december 6. Az Uj Kelet tud.) Impozáns ünnepek keretében az elmúlt vasárnap zajlott le Szatmáron a szatmári zsidó Nőegylet és Nép-konyha-egyesület ujonnan átalakított székházának felavatása. Az avatási ünnep keretében meleg ünneplésben részesítették Markovits Ignácot, a Nőegylet elnöknőjét, két évtizedes egyesületi munkálkodásának alkalmából és leleplezték Rooz Sámuelnének, az egyesület dísz-elnöknőjének arcképét. Az ünnepségen Szatmár társadalmának minden rétege egyformán képviseltette magát. Számos vidéki társsegysület levélben üdvözölte az egyesület és szép eredményeket kívántak az egyesület további működésének. Dr. Dobosi Endre vármegyei prefektus megleghangú levélben üdvözölte a jubiláns elnöknőt és elismerő szavakkal adózott a szatmári zsidó Nőegylet eddigi munkásságának. Dr. Weisz Sándor nyitotta meg méltató szavakkal a közgyűlést és üdvözölte a megjelenteket, majd dr. Jordán Sándor főrabbi mondott imát, Gáspár Ede pedig az egyesület múltját ismertette. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg Steinberger Ábrahámról, aki 1889-ben az egyesületet megalapította, és Rooz Samunéről, aki önfeláldozó munkásságával ezt az intézményt idáig fejlesztette. Gáspár Ede szavai után leleplezték Rooz Samuné arcképét. Az ünnepelt megilletődött hangon mondott köszönetet az ünneplésért. Fischer Marcell, Markovits Ignác, az egyesület jelenlegi elnöknőjének működését méltatta, aki több éves munkásságával lehetővé tette a székház megvalósítását. A közönség Markovits Ignácot ünneplésben részesítette. Dr. Jeremiás Jenő, a Nőegylet további feladatairól beszélt, Dénes Sándor pedig a Nőegylet és Nép-konyha szegényeinek nevében beszélt. Dr. Láng Ferenc a jótékony nőegylet, Boros Jenő a szatmári református egyház, Sárközi Lajos a város magyarságának, Wielland János a katolikus charitas nevében, dr. Friedmann Árpád a szatmári statusquo hitközség, dr. Singer Jenő a zsidó árvagondozó nevében beszélt. Dr. Weisz Sándor zárószavaival ért véget az ünnepi közgyűlés, este pedig az ujonnan átalakított székházban sikerült teastély volt.

A Hitachdut Haavoda táncestélye.
Az árvagondozó égisze alatt működő Hitachdut Haavodának igérkező táncestély megrendezését vette programba. A táncestélyt tánc- és szépségversenyek fogják tarkítani, a győztesek között értékes jutalomtárgyakat osztanak ki. A táncestély dátumát később tesszük közre.

Az „Ezra” Zsidó főiskolai Hallgatók és Intellektuális Egyesülete f. hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor rendes taggyűlést tart, mely ezután hívja meg az egyesület tagjait a vezetőség.

A tordai Aviva-Barisszia Noár estje.
Nagyszerű Noár-estélyt rendezett szombat este a tordai Aviva és Barisszia a református iskola dísztermében. Az estélyt Dr. Reich József költői lendületű prologusa nyitotta meg, majd Hirsch Erzsébet Patai József „Színjé alatt” c. költeményét szavalta el sok érzéssel. Ezután Nagy Endre: „Apámuram” c. egyfelvonásos darabját adták elő, amelyben Ausländer Dóra, Frenkel József, Klein Sándor, Diamantstein József és Hirsch László arattak nagy sikereket. Hirsch Simon a Noár szerkesztője hatalmas beszédet tartott a zsidó ifjúság feladatairól és az ifjúsági sejtő fontosságáról. Női Károly „Szakítás” című jelenete került színpadra ezután, amelyben Deutsch Stella, Fruchter Berta és Gergely Ferenc tűntek ki nagyszerű alakításaikkal. Az estély legkimagaslóbb száma Giszkalay János nagyhatású előadása volt. Előadásának varázserejével és gondolatának szépségével elbűvölte a nagyszámú hallgatóságot. Az estély utolsó száma a tordai Aviva és Barisszia ünnepélyes avatása volt, melyet ugyancsak Giszkalay János végzett. A magasnívójú műsor és a lélekemelő avatás maradandó élménye volt a tordai zsidó társadalomnak, melynek életében kimagasló esemény volt a szombat esti Noár-estély.

Vasárnap Barisszia körzeti konferencia lesz Szatmáron. Vasárnap körzeti konferenciára gyűlnek össze Szatmáron a marososszigeti, nagykárolyi és szatmári Avivák és Barissziánusok. A konferencia ünnepélyes megnyitása délelőtt 11 órakor lesz a szatmári Zs. N. Sz. clubhelyiségében, melynek keretében az elnöki megnyitón kívül a szatmári zsidó testületek fogják üdvözölni a

konferenciát. Délután 3 órakor munkához lát a konferencia. A délutáni gyűlés a konferencia és a körzeti vezetőségnek megválasztásával veszi kezdetét, majd az egyes helységek csoportjai tartják meg jelentésüket működésükről. Klein Jehosua a szatmári Barissziánus risonja a körzeti szervezeti kiépítéséről, Östreicher Ferenc a hebraizációról, Dr. Jordán Viktor zánkén Palesztina politikai helyze-

téről fognak referátumokat tartani. A kulturreferátumot Hoffmann Nándor, a politikai referátumot Goldstein Fulop fogja előterjeszteni. A referátumok után az indítványokra és azoknak megvitatására kerül sor.

Este nagyszabású komerc lesz, melynek keretében a szatmári káccs Barisszia fennállásának négy éves jubileumát fogja megünnepelni.

Beismerő vallomást tett a gyilkos lipcsei kereskedő

Anyósa halála révén is tízezer márkás biztosítási összeghez jutott Tetzner Kurt

Lipsee, december 6. Tetzner Kurt, a Strassburgban letartóztatott lipcsei kereskedő, aki tudvalevően bűncselekmény révén próbált hozzájutni egy nagyobb biztosítási összeghez, most beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy meggyilkolt egy vándorlegényt, a holttestet pedig az autójával elvitte. A lipcsei rendőrség megállapította, hogy Tetzner közvetlenül a gyilkosság előtt egy másik gyilkosságot is megkísérelt. Megtámadott az országúton egy úgynököt és súlyosan megsebesítette, ezzel az emberrel azonban nem hajthatta végre sötét szándékát, miután szembejött egy másik autó és Tetznernek menekülnie kellett.

A súlyosan sebesült úgynök napokon át eszméletlenül feküdt s csak most tudott vallomást tenni. Különös szerepet játszott a Tetzner anyósa halálánál is. Áruházat bérelt anyósától, aki súlyos betegségben szenvedett. Az asszony már többször meg akarta operáltatni magát. Tetzner azonban mindaddig lebeszélte az operációról, amíg az öregasszony nem kötött vele javára tízezer márkás életbiztosítást. A biztosítási szerződés aláírása után Tetzner sürgette legjobban az operációt amelybe aztán az asszony bele is halt. Három nap múlva Tetzner kifizette magának a tízezer márkát.

Ma megalakult az új cseh kormány

Hat tárcát kapnak a szociáldemokraták, kilencet az agráriusok. Törvény hoznak az ifjúság katonai kiképzése érdekében

Prága, dec. 6. Előreláthatólag a mai nap folyamán a régóta húzódó, cseh kormányválság az új kormány megalakulásával véget ér. A tárgyalások erre vonatkozólag befejezés előtt állanak. Lapkombinációk szerint Udrzal új kormányának valószínű összetétele a következők lesz: elnök Udrzal, helyettes miniszterelnök és közlelmzési miniszter Bechyne, külügy Benes, pénzügy Eaglis, belügy Stepanek, igazságügy Meizner, hadügy Vyskovski, kereskedelemügy Matousek, közmunkaügy Dostalek, iskolaügy Dérer, népjólét Czech, földművelésügy Stanek, postaügy Franke, vasutügy Mlooch, népegészségügy Spina, unifikációs miniszter: Sramek.

Prága december 6. A lapok jelentése szerint Udrzal kormányának 12 cseh, 2 német és 2 tót miniszter tagja lesz. Az új kormánynak a képviselőházban kétharmad többsége lesz, amennyiben 209 mandátumra számíthat. Ezek közül 113 polgári és 96 szociáldemokrata mandátum. A lapok közlik a kormány valószínű listáját is.

Prága, december 6. A kormány a parlament legközelebbi ülészakán javaslatot terjeszt be az ifjúság katonai szolgálat előtti katonai kiképzéséről. A kiképzés kötelező minden 17 évet betöltött ifjura tényleges katonai szolgálatra történő bevonulása idejéig.

Elhárult az erdélyi hitközségek kettészakadásának veszedelme

A bánffyhadnyadi rabbi gyűlés nagyjelentőségű határozatai

Cluj-Kolozsvár, december 6. Az erdélyi ortodox rabbikak mint megirtuk legközelebb kongresszusra ül össze. — E rabbi kongresszus megfelelő előkészítése érdekében Bánffyhadnyadon december 2-án rabbi-értekezlet volt, melyen résztvettek: Fuchs nagyvárad, Wesel tordai, Paneth dési, Szófer marosvásárhelyi, Paneth hidalmási, Weinberger margittai és Lichtenstein krasznai főrabbi. Az értekezleten Wesel tordai főrabbi elnökölt.

Az egybegyűlt rabbi egyöntetűen elítélték a besztercei főrabbi önkényes eljárását a kultusz törvényt illetően. Kimondták, hogy azt a memorandumot, melyet az országos választmány előzetes megkérdeése nélkül a kultuszminiszternek ez ügy-

ben átadott, elvetik, s az ország összes rabbijait meg e hónap folyamán megtartandó rabbi kongresszusra egybehívják, melynek a következő javaslatot terjesztik elő:

1. Egy városban semmi körülmények között s bármilyen elnevezés alatt (szefard, spanyol) két ortodox hitközség nem engedhető mdg.

2. Az ortodox hitközség kritériuma a Sulchan Aruchban lefektetett intézmények létesítése és fenntartása, hogy így a tradicionális zsidó élet lehetősége biztosítva legyen. Olyan hitközség, melynek intézményei ennek nem felelnek meg s ezen tény az országos választmány rabbitagjai által konstataáltak, ezen országos fórum

által mint nem-ortodox hitközség deklarálják s a hitközségnek azon része, mely ezen fórum megítélése alapján rendezkedik be, az ortodox hitközség összes jogaitól lép. — Ezen országos fórum a helyszínen bevizsgálja a dolgot s mindkét félnek a plénum előtti meghallgatása után dönt.

3. Ha egy hitközségnek kisebb nagyobb része nem az előbbi pontban körülírt okok és nem az országos választmány rabbitagjai határozata folytán a hitközségből kilépve egy új hitközséget alkot, akkor ezen hitközség még azon esetben is mint nem-ortodox lesz deklarálva, ha az ország vagy a külföld rabbi autoritási eljárásukat helyeslik és támogatják.

4. Minden magán akció (privát iszúr) semmisnek tekintetik. — Egy rabbinak sincs joga valamelyik másik hitközség hitéleti ügyeibe beavatkozni, s minden ilyenmü privát akció (magán iszúr) semmisnek tekintendő. — Erre egyes egyedül az országos választmány rabbitagjainak együttes tanácskozásán hozott határozat kompetens.

5. A taharasz-hamischpocho (a zsidó családi élet tisztasága) megvédése érdekében minden rabbi vagy helyettes felekezeti anyakönyvet tartozik vezetni. — Ezt a rabbi gyűlés oly fontosnak tartja, hogy leányánál névadás, fiuknál bris-miloh csak az anyakönyvi bevezetés után történhetik. — Az anyakönyvi bejegyzések teljesen díjtalanok.

6. A rabbi gyűlés sajnálattal állapítja meg, hogy hitközség-viszályoknál az egybehívott egyház, választott bíróság (besz-din) óriási díjakat számít fel, s ezáltal a hitközségek vonakodnak vitás ügyeiket besz-din által rendeztetni. Mondja ki tehát a rabbi kongresszus, hogy a besz-din eljárása teljesen díjtalan, s tekintse minden választott bíró, állását nobile officiumnak. A besz-din tagjai csupán tényleges készletüket (vasut, szálloda, étkezés) számíthatják fel.

7.) A konferencia megállapítja, hogy hitközségek és Központi iroda közötti tarthatatlan állapot csakis a választott kongresszus egybehívása és legálisan megválasztott elnök alapján szüntethető meg. E célból a konferencia 2 tagja felkeresi a besztercei főrabbit, hogy ezt vele megértesse és a békés lebonyolítás érdekében maga a besztercei főrabbi hívja egybe a választott kongresszust. Ha belátja, hogy mandátuma lejárt és az elnöki állást is új választás útján igéri betölteni, akkor a Kiszlév hóban összehívott rabbi-kongresszust a besztercei főrabbi hívja egybe.

Ellenkező esetben a rabbi-kongresszust a Központi Iroda mellőzésével a konferencián résztvevő rabbi hívják egybe. Ezen utolsó esetben napirendre tűzik a hitközségek és a Központi iroda közötti konfliktust.

Móricz Zs. Forró mezők

az Athenaeum Könyvtár új 12 kötetes sorozatából — ára füzve 54 lei, vászonban 84 lei, de ha a teljes sorozatot megrendeli, fve csak 44 lei

diszvázonkötésben 64 lei

Lepage —től Cluj-Kolozsvár

* Paleologue naplója (A cár országa a nagy háboruban: 3 kötet 888 oldal 132 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

CHARITÉ
Szanatorium
Cluj-Kolozsvár, Str. Regală
(Műltis-u.) 12a. sz. Telefon 600

Sebészet, Belgyógyászat, (eukor-, vese-, gyomor-, és anyagforgalmi megbetegedések diétás kezelése.) Szülészet (külön szüléskorával és gyermekágyas osztállyal). 8—10 napos pautálással. Négygyógyászat. Urologia (prostata-, hólyag-, vesebajok) Orthopedia. Szemészet, Fül-, Orr- és gégegyógyászat. Röntgen Villamos kezelések Foggyógyászat, Vegyi és bakteriológiai vizsgálatok. Gyógyfürdők bejárók is. Mérsékelt árak. Igazgató főorvos Prof. dr. Steiner Pál.

Már nem hiányzik!

mert minden rádió szaküzletben kapható a legmodernebb

4-csöves hálózati

Standardyne

vevőkészülék.

Gyári levél: **TUNGSRAM S.A. CLUJ**

Két néma ember könyörtelen harca a német birodalmi gyűlésen

A német szélsőjobboldal és Hugenberg súlyos veresége

Berlin, december 6. A Reichstag történelmi napja két néma ember nagy csatája volt. Az egyiket némaságra karhajtotta a tulgyors elmúlás, a másikat pőz avagy az igazságtól való félelem. Curtius Németország új külügyminisztere, a német nemzeti párt alvezérei és néhány pártszónok állottak az előadó emelvényen, de tulajdonképpen Stresemann szelleme és Hugenberg „infámiaja” szálltak szembe egymással. A mérsékelt polgári párt mérsékelt minisztere a nagykapitalista német néppárt minisztere, Curtius, jellemezte eképp a jobboldali ellenzék vezérének mesterkedését.

A katasztrófiapolitika íovagjai.

A Young-tervezet elfogadása ma az egyetlen lehetséges megoldás, az egyszerűen elérhető pozitív eredmény. A passzív rezisztencia meddőségét már alaposan bebizonyították az 1922—1923-as esztendő, amikor egy balsikerű politika következményei a Rajna vidék megszállását és a gazdasági katasztrófát jelentő szörnyű inflációt érlelték meg a német birodalom számára.

A Young-tervezet, mely ellen Franciaország nacionalistái epugy sikra szállnak, mint a német tuzók, kompromisszum. De ez a kompromisszum kedvezőbb pozíció és — a szabad Rajnát, a háboru gazdasági likvidálásának lassu lehetőségét eredményezi. Hugenberg és bajtársai, az acélszakos Seldte, a tajvédő Hitler és a körükük csoportosulók azonban szinte szántszándékkal sodorják a közhangulatot egy katasztrófiapolitika irányába. Pozitív programko, pozitív érvek helyett a negatív irázisok metelyét hintik szét. Az „infámia” pedig ott kezdődik el, mikor azokat a felelősségteljes politikusokat, akik, mint Stresemann, valóban életük feláldozásával küzdöttek és küzdenek a német érdekekért, a felelőtlenség biztos bástyái mögött a hazaárulás fegyházat követelő vádjával illetik, mint népszavazásra kerülő törvényjavaslatuk negyedik pontja hirdeti.

Stresemann szellemében...

Mielőtt ez a törvényjavaslat a német nép elé kerülne, a Reichstagnak kell foglalkoznia vele és így először kerül a Young-tervezet kapcsolatos Volksbegehren problémája a német parlament elé.

Nehezebb körülmények között még alig tartotta meg miniszter első beszédét, mint dr. Curtius, aki Stresemann hatalmas árnyékában egy lelkiismeretlen demagógia hangulatoktól támadásai pergőtűzében védte meg a munkáját, amelynek előkészítésében neki is tevékeny része volt.

A külföldi újságírók pályolyában tulzsufoltóság, a diplomata helyén tömött sorok, a kormányzók sorában az összes miniszterek. A képviselők közül alig hiányzik valaki, még

Hugenberg sem, akinek neve körül ma az egész küzdelem forog. Felfelé pödört összes bajuszával némán ül a helyén, néha egy kék fűzetben lapoz és ha nevé felharsan a kormánytámogató pártok padsoraiból, egy gunyosan zavart mosoly a válasza.

Curtius hosszú és okos beszéde egy pillanatra sem borítja homályba Stresemann emléket. Sőt minden fordulatnál, minden mondatnál elevenen él a gondolat, Stresemann ezt másképp, temperamentumosabban, pregnánsabban, nagyszabásúban, vagy mondjuk egy szóval, — zseniálisabban mondaná.

De ez a jól átgondolt és talán kissé szűrkén tárgyilagos miniszteri szűzbeszéd is elég ahhoz, hogy a Hugenberg-politika katasztrófális következményei teljes világosságban kibontakozzanak.

Tíz kérdés

Tíz kérdésben kulminál a beszéd. És erre a tíz kérdésre sem Hugenberg, sem csatába küldött előerei sem ezuttal, sem máskor nem adták meg a választ, mert nem is adhatták meg. Ez a tíz kérdés pozitívumokat követel, egy külpolitikai irány megjelölését, mely a Young-tervezet visszautasítása esetén lehetővé tenné egy jobb pozíció kiharcolását.

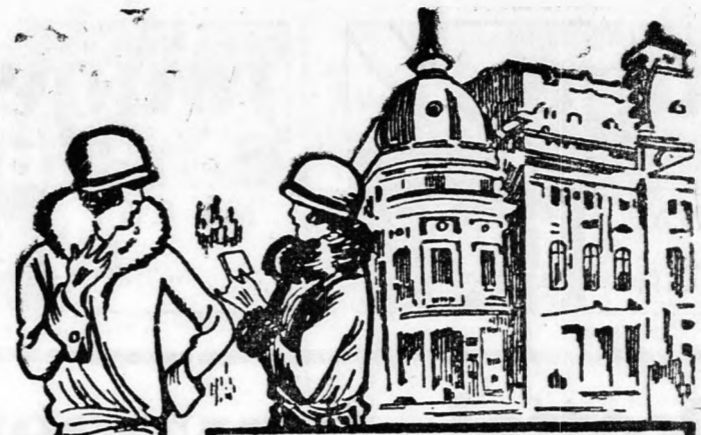
„A legszélsőségesebb demagógiával ugy folytatnak ezek az urak külpolitikát, mint egy bűntetőpárt. Mint egy forradalmi törvénytörő, üljön törvényt az egész nemzet a kormány tagjai felett, akik a hágai konferencián a Young-tervezetet alapjaiban elfogadták. A nép ítélje el minisztereit és küldje tegyházba őket.”

Ezekkel a szavakkal jellemezte dr. Curtius Hugenberg törvényjavaslatának szellemét. Azután sikra szállt az egyetlen lehetséges külpolitika, az illuziók nélküli politikai elgondolás mellett. Megragadta az alkalmat, hogy minden szavával leszögezze: büszkén vállalja Stresemann örökségét és felelőssége teljes tudatában fog annak szellemében dolgozni, akit kora haláláig üldözött az anarchiára vágyó régalom.

Es most itt lett volna az ideje annak, hogy végre egyszer felszólaljon a parlamentben Hugenberg. A Volksbegehren és a törvényjavaslat kiigyalója, aki a népgyűléseken és újságja hasábjain, ahová ellenvélemény nem hatolhatott el, hónapok és évek óta folytatja támadásait mindazok ellen, akik a békés felépítés munkáját vállalták magukra, de még egyszer sem mert odaállni a parlament fórumára, hogy ellenfelei között védje meg vélt igazát.

Hugenberg hallgat

Talán először történt meg a parlamentek életében, hogy éppen a megtámadottak követelték a támadás parlamenti megismétlését. A kormánypártok közel kétszáz képviselője, a német néppárttól a szociáldemokratákig kivörösödött arccal harsogta a jobboldal felé: „Hugenberg! Hugenberg!” De a deutschnational pártvezér meglegedett egy gunyos mosollyal és azt hitte, hogy ezzel fölénye biztosítva van. Sajtója azt állítja, hogy a ve-

Tudod-e, hogy én gyakori meghűlésem alkalmával kizárólag

Aspirin-tablettákat

veszek be? Ezek mindenkor nyomban segítenek. Jó ha nálad is kéznél vannak, de gondosan ügyelj az eredeti

„Bayer”

csomagolásra, a „Bayer-kereszt-tel”. Így biztos lehetsz az eredeti tabletták jóságában.

zér parlamentellenes felfogása tartja vissza őt a Reichstagban való megszólalástól. Különös védekezés, amikor ott ül egy parlamenti párt padsoraiban, részt vesz a tárgyalásokon és másokkal tolmácsolatja szavait.

Ezek a tolmácsok, dr. Oberhoten és a fajvédőkkel kokettáló Freytag-Loringhoven professzor is csak szászor hallott frázisokkal tudtak beleszólni a vitába, de szerencsére csakhamar itt is megnyilvánult, hogy a német nemzet túlnyomó többsége a kalandorpolitikától távol áll.

A nagykapitalista néppárt, a katolikus centrum, a polgár demokrata, a bajor néppárt és a szociáldemokrácia nevében csak egy szónok beszélt, ezzel dokumentálva a kormánytámogató pártok teljes egységét.

Stresemann nyugodtan pihenhet sírjában. Martiriuma nem volt hiábavaló, ha gyengébb erővel is, munkáját tovább folytatják az utódok, az újak tovább haladnak az uton, a békés Európa felé.

Egy amerikai szakértő szerint semmit sem lehet tenni a Morenii szonda eloltása érdekében

Ujra felrobbant egy petróleum szonda a buštenii petróleummezőn

Bucuresti-Bukarest, december 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A szondarobbanások az utóbbi időben egyre gyakoribbak lesznek. A morenii szonda kigyulása óta ugyszólván minden héten újabb szerencsétlenség történik. Bukaresti jelentés szerint a buštenii petróleummezőn tegnap felrobbant a Duplex nevű szonda. A robbanás okát mindeddig nem sikerült megállapítani. A szonda felé emelt víz azonnal lángba borult. Az ott tartózkodó munkásokat ügyvel-bajjal sikerült kimenteni. Két munkást, akik a szonda közelében dolgoztak, társaik megszövesedve, holtan vonszolták ki az épületből. Az oltási kísérletek mindeddig hiábavalóknak bizonyultak. A Duplex szonda ma is teljes erővel ég, s valószínűleg a morenii szonda arányait ölti magára.

A napokban Romániában tartózkodott Jean Shautard, a külföld egyik legismertebb geológusa és petróleum-szakértője. Shautard egy amerikai szakértőből álló bizottságot vezet, mely azért jött Romániába, hogy tanulmányozza az ország petroleumvidékeit. A „Dimineața” tudósítója beszélgetést folytatott Shautarddal, aki rendkívül érdekes nyilatkozatban ismertette véleményét a szondatűzről. Shautard, aki ugyszólván az egész világ petroleumtermő vidékeit bejárta, természetesen nem most látott életében először a morenii tűzhöz hasonló katasztrófát. Elmondotta a geológus, hogy néhány évvel ezelőtt égni látott Mexikóban egy hatalmas szondát, melyben naponta 3500 vagon petroleum égett el. Ez a szonda mindenesetre nem égett oly hosszú ideig, mint morenii kollégája — tette hozzá a geológus.

Arra a kérdésre, hogyan lehetséges a morenii tűzhöz hasonló szondatűz eloltani, elmondta Shautard, hogy Amerikában hatalmas öntött vas platformokat építenek a szonda fölé ivekkel és csapokkal felszerelve, melyeken elvezetik a gázokat. Ha ezt a készüléket az első napokban alkalmazzák, úgy ez eredmény elmaradhatatlan.

Ha Moreniben közvetlenül a tűz kitörése után megpróbálták volna a fenti készüléket alkalmazni, úgy a tűz eloltása lehetséges lett volna. A pánik napjaiban azonban ugylátszik, senki sem gondolt erre, bár a rendszert itt is ép oly jól ismerik mint Amerikában.

Ennélfogva Romániának tehetetlenül kell végignézni, mint mennek veszendőben milliós értékek Moreniben? — kérdezte az újságíró.

Sajnálom, — válaszolta Shautard — de azt kell mondanom, hogy ha ma már nagyon késő. Fel kell hívni a morenii „profánok” figyelmét arra, hogy a szondában nemcsak petróleum, de földgáz is ég. Ha felülről próbálják meg a földgáz kitérésének elfojtását, úgy a borzalmas robbanásokhoz és a levegő megmérgezéséhez egy egész vidék lakosságának megöléséhez vezethet. Ma már semmit sem lehet csinálni. Meg kell várni szépen, míg a kitérés ereje csökkeni fog s a gázok kitérése enyhül. Csak akkor lesz opportunus egy külső beavatkozás. Az alagut utján való hozzáférésközés a szondához végtelen veszedelmeket rejt magában. Ma kétségkívül siralmas a helyzet, egy át nem gondolt beavatkozás azonban katasztrófiához vezethet. Vigyázni kell, nehogy emberleletek menjenek kárba Moreniben, amelyek sokkal drágábbak, mint az anyagi javak.

Hajfestés

„KOMOL” párisi hajfestőszer 18 természetes színárnyalatban létezik. Ezzel őszülő haját 15 perc alatt a legnagyobb biztonsággal az eredeti színére festheti vissza. Kérje a „Komol”-t az Ön todrásánál. Vezérképvelet: Oradea, Str. Delavrancea 28. L., ahonnan díjtalan prospektust kaphat.

SELYEMPAPIR
I-a LEPAGE -nál
olcsó, Cluj.

Anton Rosenzweig Cluj
פריים אונד שלייתים גראמאדאונדונ
Héber könyvek és talleszek nagykereskedése. — Gyári árak!

DVAKODJATOK ES VEDEKEZZETEK BELÉLEGEZVE A VALDA PASTILLÁK

FERTŐTLENÍTŐ EMANÁTIÓK MELYEK, BELÉLEGEZÉS ÁLTAL KÖZVETLEN MATHASSAL VÁNNAK A LEGZÓ SZERVEKRE A TOROKFÁJALMAK ÁSTMA, MEGHÜLÉSEK ES NÁTHÁK MINDÉG MATHASSAN ELKERÜLHETŐK EZEN KITÜNŐ ANTISEPTIKUS SZER ÁLTAL MINDÉG LEGYEN KEZNÉL EGY DOBOZ VALDA PASTILLA

A DOBOZ FAC-SIMILJE KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

x hitközség dekla- nek azon része, mely alapján rendezkedik zség összes jogaiab fórum a helyszínen t s mindkét félnek allgatása után dönt nek kisebb-nagyobb pontban körülírt zség választmány folytán a hitköz- hitközséget alkot, még azon esetben ez deklarálv, ha old rabbi autoriták és támogatják. zció (privát iszur) — Egy rabbinak más hitközség atkozni, a minden (máran iszur) sem. Erre egyes egye- más rabbitagjai- ássa hozott hatá-

chpocho (a zsidó megredése érdeké- y helyettese fele- tonik vezetni. — fontosnak tartja, és, fiuknál brisz- gyi bevezetés után akönyvi bejegyzé-

malatt állapítja zalyoknál az egy- ott bíróság (besz- it fel, s ezáltal a k vitás ügyeiket ni. Mondja ki te- t, hogy a besz-din a, s tekintse min- lást mobilis offi- gjai csopán tény- asut, szálloda, ét-

megállapítja, hogy uti iroda közötti akis a választó és legalisan meg- szüntethető meg. 2 tagja felkeresi gy est vele meg- yolitás érdekében hi hívja egybe a Ha belátja, hogy elnöki állást is betölteni, akkor 5 rabbi-kongress- bi hívja egybe. bi-kongresszust a sével a konferen- vnyak egybe. Ezen re tűnik a hitköz- da közötti konf-

Zs. mezők

12 kötetes sor- rászomban 84 lei, de deli, fve csak 44 lei esben 64 lei

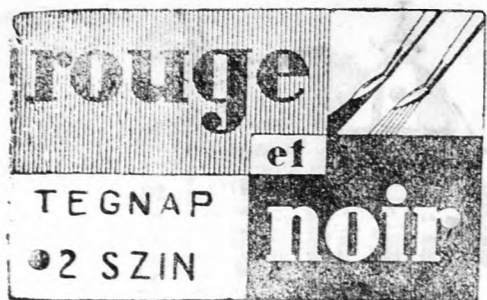
Cluj-Kolozsvár kércen prospektust.

(A cár országa kötet 888 oldal vosztályában.

TE

Szanatorium svár, Str. Regală sz. Telefon 600

akor, vese- gyö- betegedések dié- lön szülésobával 8—10 napos pau- Urologia (prosta- thopedia. Szemé- gyászat. Röntgen- sítókurák, Vegyi- k. Gyógyfürdők ak. Igazgató főor-

Uj bojkottal fenyegetődznek a paleszfinai arab vezérek

Az arab földmivvelésügyi szakértők a vizsgálóbizottság előtt

Jeruzsálem, december 5. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A parlamenti vizsgálóbizottság tegnapi ülésén egy Selim Farah nevű keresztény arabot hallgatott ki, akj földmivvelésügyi szakértőként szerepelt a bizottság előtt. Farah felmutatta a bizottság előtt a KKL-nek egy Palesztina térképét, amely a Jezreel völgyi, a jordánvölgyi, a saroni és a haitai zsidó földtulajdonokat tünteti fel. Az arab tanu szerint a Jezreel völgyében tizenhét arab lakóit elűzték, hogy a zsidóknak helyet csináljanak, akik a földet az országban kívül lakó nagybirtokosoktól vásárolták meg. Ezekhez a nagybirtokosokhoz tartozik a Sursook család is, amely annakidején a damaszkuszi török kormányzó megvesztegetése révén szerezte meg magának Palesztina egyik legtermékenyebb földterületét. Farah ezután arról beszélt, hogy a korrupció milyen nagy mértékben dühöngött Palesztina török urai és az arab effendik között. Farah megnevezett több igen befolyásos arabot, akik közvetítő ágensként szerepelnek a cionista földvásárlók és a földbirtokosok között. Farah elhallgatta azonban, hogy ő maga is a közvetítő szerepét játssza a Kuskus kolónia eladásánál.

A tárgyalás szünetében Auni bey, az

arab exekutive titkára úgy nyilatkozott a zsidó távirati iroda tudósítója előtt, hogy Farah vallomása az arab ügy számára igen fontos. Ha a vizsgáló bizottság vonakodott volna meghallgatni Farah-t, az araboknak az országból való kizsárolását illetően, úgy az arab ügyvédek elhagyták volna az arab tárgyalótermet.

Nem az érdekel bennünket — mondotta Auni bey — hogy ki kezdte a harcot, és az sem, hogy mik voltak a zavargások közvetlen okai. Ugy látszik, hogy az arabok bojkottfenyegetése indította a bizottságot arra, hogy a Farahéhoz hasonló vallomásokat meghallgasson, mert egyébként az arab-zsidó viszony ezen oldalának megvitatása nem tartozik a bizottság hatásköréhez, amelynek feladata épen a zavargások közvetlen okainak megvilágítása.

Arab panaszok.

Szünet után Farah folytatta vallomását és elmondotta, hogyan lett a Sursook család Jezreel völgyének ura. Moghanan effendi arab ügyvéd kiegészítette Farah vallomását azzal a megállapítással, hogy a Jezreel völgyében történt kolonizáció óta nem az arabokta

Nazareth, hanem a zsidó Afule lett a vidék kereskedelmi centruma. Farah szerint, a Jezreel völgyé kevesebb adót fizet, amióta a zsidók művelik meg a földet, ami kétségtelenül a termelés csökkenésére enged következtetni. Farah elismerte, hogy a jezreelvölgyi arab parasztoakat kártalanították és alkalmat adtak számukra, hogy máshol letelepedjenek, a parasztoak azonban csak azért nyugodtak ebbe bele, mert nem voltak abban a helyzetben, hogy jogaikat a bíróság előtt érvényesítsék. Mióta a zsidók átvették a földet, megszűnt az a régi tradíció is, hogy a beduinok az aratás után, bármely földet legelőül használhatnak nyájuk számára. A tilalom ellen vétő beduinokat pénzbírsággal sújtják.

Kik agitáltak Jeruzsálemben.

Sir Boid Merriman alaposan felépitett beszédben mutatta ki Farah állításainak valótlanágát. A gabonatermes nemhogy csökkent volna, de lényegesen emelkedett. Az arab bérlők javarésze azoknak kezéből vette át a kártalanítási összeget a cedált földekért, akik a főszerepet vitték a jeruzsálemi agitációkban.

A tőzsdék világháboruja előtt

Katasztrófális hatásai lesznek az amerikai tőzsdekrachnak

Berlin, dec. 6. A Baden-Badenből érkező hírek pénzügyi körökben szenzáció erejével hatottak. Mint ismeretes, a baden-badeni konferenci a nemzetközi jövtételi bank helyének megállapításánál foglalkozott. A konferencián részt vettek Amerika mindenható tőzsdékirályai is. Az amerikai pénzügyvilág egy kiváló tagja következőképpen nyilatkozott az amerikai piac és a világpiac kialakulásáról: Egy csapásra összeomlottunk s ma ott állunk, ahol az 1893-ik és 1807-ik évi összeomlás után. E két válsággal kezdődött meg annak idején a tőzsdék világháboruja,

amely az 1914—1918-iki világháborút megelőzte. Az özőnvíz, amely bennünket utolért, elemi erővel áraszt el mindent. Az amerikai ipar különösen meg fogja szenvedni a válságot, amelynek első hatása a népesség vásárló erejének csökkenése lesz.

A termés csökkenése és az ezzel együttjáró munkanélküliség természetesen be fog következni. Tisztában kell lenni azzal, hogy mit jelent az, ha öt millió ember elszegényedett, ugy ez a tény legalább 50 millió ember életében fogja közvetlen hatását éreztetni. Az európai

pénz, nézetem szerint, főokozója volt az összeomlásnak. A legutóbbi 18 hónap folyamán 1 és fél milliárd dollár idegen tőke volt Amerikában kapható, amelynek egy részét a válság után azonnal visszavonták. Az utolsó félv folyamán nem lehetett amerikai kölcsönt elhelyezni, mert a kamatok túl magasak voltak és az európai pénz olcsó volt. A háború mindig borzalmas, még akkor is, ha a bankokra és a tőzsdékre szorítkozik. Minden elpusztult, amit fél generáció felépitett.

Veszélyben forog a köztisztviselők és nyugdíjasok ötven százalékos vasuti kedvezménye

Félmilliárd lejes deficittel zárult az autonom C. F. R. első költségvetése

Rist a hiány fedezésének lehetőségét a köztisztviselőknek nyújtott 50 százalékos kedvezmény megvonásában látja Vidrighin vasutügyi vezérigazgató visszautasította Rist javaslatát

Bucuresti-Bukarest, december 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az autonom államvasutaknak elkészült az első önálló költségvetése, amely a CFR pénzügyi tanácsának minden erőfeszítése ellenére is félmilliárd lejes deficittel zárult. A költségvetés összesen 12 milliárd lejt tesz ki és a bevételi oldalon szerepelnek azok az összegek is, amelyeket az állam, illetőleg az egyes miniszteriumok fognak 1930 január elsejétől kezdődőleg a CFR-nek fizetni az egyes tárcákhoz tartozó tisztviselők vasuti utazásaiért. Ugyancsak fizetni fognak a közintézmények az államvasutakon történő anyagszállításokért is. Ezekből az összegekből az állam összesen évenként 1 milliárd lejt fizet az államvasutaknak és ezt az összeget már az 1930. évi

költségvetés bevételei közé előirányozták. Ennek ellenére sem sikerült azonban a bevételi és kiadási oldal egyensúlyozása. Az előirányzott kiadások félmilliárd lejjel haladják meg a bevételi lehetőségeket.

Stan Vidrighin, az államvasutak vezérigazgatója hosszabb megbeszélést folytatott a CFR költségvetése ügyében, ugy Madgearu pénzügy-, mint Pan Halippa közmunkügyi és közlekedésügyi miniszterrel. Vidrighin azt kérte, hogy az állam fedezze a CFR. félmilliárdos deficitét, mert az államvasutak egyáltalán nincsenek abban a helyzetben, hogy bármily természetű tarifameléssel növeljék bevételeiket. Vidrighin Charles Risttel is folytatott megbeszéléseket ebben a kérdésben. Rist Románia pénzügyi diktátora

közről érdeklődik a költségvetés összeállítására iránt és természetesen érdeklődik az államvasutak sorsa iránt is, amely jelentős szerepet visz az ország gazdasági életében. Rist a következőképpen gondolta a CFR. jövő évi félmilliárdos költségvetésének likvidálását:

— Az állam, — mondotta Rist, — ugy az állami tisztviselők utazásaiért, mint az anyagszállításokért fizesse meg a CFR-nek a teljes viteldíjat és ezen elv alól semmilyen kivételt ne engedjenek meg. A tisztviselők 50 százalékos redukción szüntessék meg és ezek is fizessenek utazásaiért az eddiginél nagyobb kvótát. Ily módon kiegyenlítődne az a félmilliárd lejes hiány, amely adott pillanatban a CFR költségvetésében mutatkozik. Rist

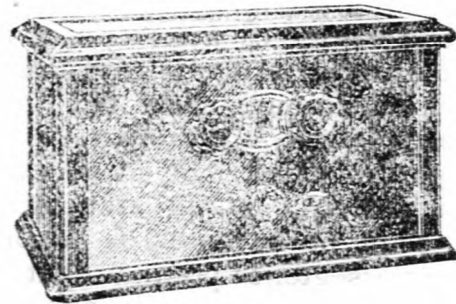
MINDEN HÁZNAK LEGYEN

HA NINCS - AKKOR VEGYEN!

azzal támasztotta alá álláspontját, hogy Romániában a köztisztviselők a vonatokon lényegesen nagyobb kedvezményben részesülnek, mint a nyugati államokban. Vidrighin azt válaszolta Ristnek, hogy az amugyis nyomorúságosan fizetett romániai köztisztviselőkre a lehetetlenséggel egyenlő újabb terheket róni. Hogy Rist mit válaszolt erre a replikára, arról hallgat a krónika, tény az, hogy az autonom államvasutak első költségvetése félmilliárd lejes deficittel zárult, ami természetesen az ország adófizetőinek vállaira fog nehezedni.

LOEWE RADIO

9 lámpás, teljesen árnyékolt készülék, 4 többszörös lámpával
3 darab kétszeres cső HF 29
1 drb. háromszoros cső RNF 7

A legmodernebb keretvevő

Minden jobb szaküzletben kapható

Vezérképviselet: Ing. V. Vértés Arad Kérje képes árjegyzékünket

Jack London: A Mayák kincse

a nagy írónak 15-ik most megjelent műve, ára 197 lei.

LEPAGE -nál Cluj-Kolozsvár Vidékre utánvéttel

Park Szálloda

Timisoara-Temesvár Strada Gare (Vasut-ucca) 2. sz. - Telefon 7-50

BÉRIÓ: Burger Lajos

A pályaudvar közvetlen közelében a modern követelményeknek teljesen átalakított Park Szálloda az összes régi, erdélyi és bánáti nagykereskedők, kereskedők és utazók találkozó helye. Családi kényelemmel be rendezett, kifestett, tiszta szobák, fürdőszobák, fogástalan, tiszta szobák, fürdőszobák, elsőrendű étterem. Interurban telefon, fűtőrendszer, Safe és st. b. Mérsékelt alacsony árak! pontos kiszolgálás!

Ruhákat szintelenít, fest, tisztít 24 óra alatt Czink, Cluj

Szombat, Costachescu k...
Az egész bu...
Bucuresti-Bu...
fővárosi lapo...
Landau zsi...
nek a kamara...
pellációját. A...
helytelenítik. A...
nak a kongre...
fogásolta, ug...
állást foglal...
tatásügyi min...
nyos részeivel...
miniszter, a k...
magát szemve...
téseket tett, a...
ségére a mini...
Az „Ultima...
a lap szerkes...
cikkből Land...
Igazat ad a...
hogy kifogá...
legű és céh...
ám hibának é...
minősíti azt, k...
képviselőinek...
lenlétét kifog...
ratlan volt az...
az Ultima Or...
közoktatásügy...
mány nevében...
Mindenki örü...
gok mindent...
tására, ám az...
a hatóságok...
kellett volna...
godtabb, a...
elvakult atm...
k...
Costachescu k...
súlyos hibát k...
szembe állított...
vencionálás...
kai tendenciá...
mogatásával. I...
szében Costach...
valósággal k...
rusított, ami...
miniszter rés...
demokratikus...
Szónoki elsz...
az Ultima Or...
ézelmeinek...
Kétségtele...
gresszus sz...
szen nyilva...
gresszus c...
konfliktus...
volt. Ha Co...
miniszter elis...
zik meg a ko...
ugy csak a le...
hatjuk vissza...
ról tanúságot...
het tudni, vaj...
pátiák megsz...
tatásügyi min...
niai zsidó lak...
azokért a ten...
ért, amelyeke...
szág külső el...
hunk az ameri...
Costachescu...
tanúsított eb...
amely ellen...
Az „Adever...
foglalkozik L...
Megállapítja...
mint a közöl...
gadtatták m...
Ha Landau...
mulásában...
nem kevésbé...
a közoktata...
ment azon...
bad le...
A közoktata...
téményként...
uttal senkine...
beszédének a...
ben a zsidó...
geinek veszél...
dau interpell...

Costachescu közoktatásügyi miniszter Cuzista módra válaszolt Landaunak a kamarában — írja az Ultima Ora

Az egész bukaresti sajtó élénken kommentálja a zsidó képviselő tegnapi interpellációját. A „Viitorul” szerint a kormány provokálja a zsidó lakosságot

București-Bukarest, december 6. A fővárosi lapok élénken kommentálják Landaunak zsidó parlamenti képviselőnek a kamara tegnapi ülésén tett interpellációját. A lapok általánosságban helytelenítik, hogy Landau a hatóságoknak a kongresszuson való jelenlétét kifogásolta, ugyanakkor azonban élesen állást foglalnak Costachescu közoktatásügyi miniszter válaszában bizonyos részével szemben, amelyekben a miniszter, a lapok szerint, elragadtatta magát szenvedélyétől és olyan kijelentéseket tett, amelyek nem váltak dicsőségre a miniszteri padnak.

Az „Ultima Orában” George Silviu, a lap szerkesztője, foglalkozik hosszabb cikkben Landau interpellációjával.

Igazat ad a felszólalónak abban, hogy kifogásolta egy politikai jellegű és célú kongresszus szubvencionálását,

könyven olyba lehet venni, miha egyenes buzdiás volna bizonyos elemeknek a rendezésére.

A közoktatásügyi miniszter sem hagyta alább válaszában és meg kell állapítanunk, hogy ha a tegnapi parlamenti incidens mindkét szereplője megőrizte volna hidegvérét, a törvények respektálására és az ország általános érdekeire

gondolt volna, úgy nem történtek volna azok a hibák, és kilengések, amelyeknek tegnap szentanya volt a kamara.

A Viitorul „A kormány provokálja a zsidó lakosságot” címen foglalkozik Landau interpellációjával. A zsidó parlamenti csoport képviselője — írja a Viitorul — felsorolta azokat a súlyos

sérelmeket, amelyek a zsidó lakosságot a kormány részéről az utóbbi időben érik és amelyek flagrns ellentmondásban vannak a kormánynak az ellenzéknek tett demagógikus ígéreteivel. A kultustörvény módosításával az egész ország zsidó lakosságának felháborodását váltotta ki maga ellen a kormány, amely a craiovai diákkongresszussal kapcsolatosan tanúsított magatartásával kétszínű és farizeus politikájáról tett újlag tanubizonyosságot. Costachescu közoktatásügyi miniszternek az interpellációra adott válasza a legjobb bizonyítéka volt ennek a kétszínűségnek.

A Lupta súlyos taktikai hibának minősíti Landau interpellációját, amelyet azért tart inopportúnusnak, mert hosszú idő óta elsősorban történt az meg, hogy egy diákkongresszus rendben zajlott le.

Az iszonyat és a rémület lett urrá Anglia és Franciaország partjain és az oceánon

Minden fantáziát megcsufoló vihar dühög Bretagne, Skócia és Írország partjain és a tengeren. A La Manche csatornában beszöntették a hajóforgalmat Több hajó elsüllyedt még több súlyedőben van

Páris, december 6. Bretagne partjai mentén és a nyílt óceánon tizenhat óra óta újra erőre kapott a vihar. A szél rohamok sebessége időnkint a százötven kilométeres gyorsaságot is meghaladja. Öreg tengerészek állítják, hogy még nem ltek át hasonló vihart. Lorient és St. Nazaire között a tenger szintje a part mentén mindenütt legalább egy méterrel a normális fölé emelkedett. A parti állomások három angol gőzös segélykérő szikratáviró jeleit fogták fel. Egy vitorlás hajótörést szenvedett, utasai mentőcsónakon tíz óras emberfeletti küzdelem után értek partot. Aggódnak a Helene gőzös sorsa miatt, amelynek kétségbeesett segélykérő jeleit órákon át vették a szikratáviró vevőállomások. Az esti órák

ban, noha segítségadásról szó sem lehetett, a segélykérő jelek elhallgattak. A Helene 180 mérföldre St. Nazaire-től nyugatra került a viharba s a kikötőből a magas tengerjárás és a hihetetlen erősségű szélrohamok miatt egyetlen hajó kapitánya sem gondolhatott arra, hogy hajójával segítségére siessen.

London, december 6. A La Manche csatorna és a francia északnyugati partok felett dühöngő vihar áterjedt az Ir tengerre, az Északi csatornára sőt a szigetország szárazföldjének belsejére is. A szél terjedési sebessége meghaladja a százhusz kilométert. A Duncan 2400 tonnás gőzös elsüllyedt, utasai közül ötöt kimentettek, a többit még keresik. Skóciában a vihar több helyütt százados fákat csavart ki tövestől, há-

zakat döntött romba, autókát és más közlekedési eszközöket borított fel. Az esti órákban a vihar változatlan erővel tovább tombol. A hajózást újra be kellett szüntetni.

Cherbourg, december 6. A La Manche csatornában belekerült a hatalmas viharba az a hajó is, amely a spanyol királynét és gyermekeit Dowerből Calaisba vitte. A királyi család hajója is megrongálódott s a gyermekek sokat szenvedtek a vihartól.

Croydon-Páris között a légi forgalom még mindig szünetel.

A meteorológiai jelentések szerint mára az erős szélrohamokban némi enyhülés várható, de kétséges, hogy a hajóforgalmat és a légi közlekedést a mai napon felvehetik-e.

A kényszeregyezségi kérések lavinája indult meg az utóbbi hetekben

Az összes kényszeregyezséget kérő cégek a legrosszabb feltételeket ajánlják fel a hitelezőknek

București-Bukarest, dec. 6. (Az Új Kelet tudósítójától). Bukaresti lapjelentések szerint kényszeregyezségi kérvények száma az utóbbi hetekben ijesztő mértékben megnövekedett s csaknem az összes kérésekben a kérvényező cégek a törvény által lehetővé tett legrosszabb feltételeket kínálják fel: 50 százalékos kvótát, amely három éven belül is minden kamat felszámítása nélkül fizetendő. Egyetlen kivétel akadt ezen szokás alól, amely valószínű szabály lett a kényszeregyezséget kérvényező kereskedők között, — a bukaresti Cherches, cég, amely száz százalékos kvótát s a törvényes kamat fizetését (15 százalék) ajánlotta fel. A bukaresti sajtó

rámutat arra, hogy a Cherches cég 106 millió lej aktívával szemben mindössze 58 millió lej passzívával rendelkezett és ennek ellenére sem volt képes tőkét mobilizálni. A tagok megállapítják, hogy a bizalmatlanság az ország kereskedelmi életében fantasztikus méreteket öltött és ehhez nagymértékben hozzájárult a jelenlegi kényszeregyezségi törvény is.

A statisztikai adatok kimutatása szerint ugyanis a kényszeregyezséget kérő cégek nem vesztéségeik következtében lettek fizetéképtelenné, hanem azért, mert a kihitelezéseket ugyszólván teljesen beszüntették, a fogyasztás krízise pedig immobillá tette őket. A mai válságot elsősorban az eredményezte, hogy Romániában a háboru után állandóan emelkedő tendenciát mutattak az árak, ez alatt azonban a hitelnyújtásban tulmentek a megengedett határokon és a krízis teljesen készületlenül találta az ipart és a kereskedelmet. A bukaresti lapok szerint azonban a válság megoldása nem a kény-

szeregyezségi törvény tető alá hozása, hanem a hitelnyújtás megkönnyítése s a piacnak elegendő tőkével való ellátása lett volna. A moratórium megfelelő szabályozása könnyebben oldotta volna meg az időlegesen fizetési zavarokba jutott cégek helyzetét és nem vonta volna maga után azt a valóssággal ijesztő és katasztrófális helyzetet, amely ma a piacon urrá lett.

Az alkotmányreform keretében is megtartja Bécs jelenlegi közjogi helyzetét

Bécs, december 6. Az alkotmányreform szövegező bizottsága este kilenc órakor letárgyalta a főváros közjogi helyzetének és a népszavazásának kérdéseit s ezzel a döntését be is fejezte. A holnap délelőtt összeülő bizottság elé terjesztendő jelentés elkészült. Politikai körökben általános a vélemény, hogy Bécs közjogi helyzete kérdésében nem lehet elérni a megkövetelt kétharmad többséget s így az eddigi állapot e tekintetben megmarad. A rendőrség emellett vissza fogja nyerni állami jellegét. Az aktív választói korhatárt husz évről huszonnégyre emelik fel s azokban a községekben, ahol rendőrség van, a listákat a rendőrség állítja össze a községek vezetőinek közreműködésével.

A jugoszláv vasutügyi minisztériumban kémszervezetet lepleztek le

Belgrád, december 6. Hivatalosan is megerősítik azt a hírt, hogy a vasutügyi minisztériumban kémszervezetet lepleztek le. A letartóztatott bűnös tisztviselők száma meghaladja a huszat. A hivatalos kommuniké hangoztatja, hogy csak alárendelt jelentőségű okmányokat másoltak le s adták el a bűnözők egy nagyhatalomnak.

A lapok szerint Olaszország vette meg az okmányokat a megtévedt tisztviselőktől.

am hibának és elkerülhető baklövésnek minősíti azt, hogy Landau a hatóságok képviselőinek a kongresszuson való jelenlétét kifogásolta. Nem kevésbé vártalan volt azonban az a válasz — írja az Ultima Ora — amelyet Costachescu közoktatásügyi miniszter adott a kormány nevében Landau interpellációjára. Mindenkéül örül annak, hogy a hatóságok mindent elkövettek a rend fenntartására, ám az is tény, hogy

a hatóságok reprezentánsainak meg kellett volna kísérelniök egy nyugodtabb, a szenvedélytől kevésbé elvakult atmoszféra biztosítását a kongresszuson.

Costachescu közoktatásügyi miniszter súlyos hibát követett el akkor, midőn sembe állította a zsidó iskolák szubvencionálását egy kizárólagosan politikai tendenciájú kongresszus anyagi támogatásával. Beszédében ebben a részben Costachescu

valóssággal kugista magatartást tanúsított, ami türehtelen egy olyan miniszter részéről, aki Maniu Gyula demokratikus kormányának tagja.

Szónoki elszólalás volt ez? — kérdezi az Ultima Ora. — vagy a miniszter érzelmeinek váratlan exteroizálása. Kétségtelenül hiba volt a kongresszus szubvencionálása, hiszen nyilvánvaló, hogy a kongresszus célja a fajok közötti konfliktus megszüntetése volt. Ha Costachescu közoktatásügyi miniszter elismerő szavakban emlékezik meg a kongresszus lefolyásáról, úgy csak a legnagyobb eréllyel utasítgatjuk vissza azt a mentalitást, amelyről tanuságot tett és amelyről nem lehet tudni, vajjon nem-e választási szimpátiák megszerzését célozta. A közoktatásügyi miniszter beszédében a romániai zsidó lakosságot tette felelőssé azokról a tendenciákról és hamis hírekről, amelyeket bebizonyítottan az ország külső ellenségei terjesztenek rólam az amerikai sajtóban.

Costachescu ur balkáni mentalitást tanúsított ebben a kijelentésében is, amely ellen ugyancsak tiltakozni kell.

Az „Adeverul” ugyancsak kimerítően foglalkozik Landau interpellációjával. Megállapítja, hogy úgy az interpelláló, mint a közoktatásügyi miniszter elragadtatták magukat felszólalásaikban. Ha Landau interpellációjának megformulásában elfogult hangot használt, nem kevésbé igaz, hogy

a közoktatásügyi miniszter is tulment azon a határon, ameddig szabad lett volna elmennie.

A közoktatásügyi miniszter különös jóvátéményként állította be azt, hogy ezuttal senkinek sem verték be a fejét, beszédének azt a részét pedig, amelyben a zsidó diákság tanulási lehetőségeinek veszélyeztetését jelenti be Landau interpellációjá miatt,

Epe- és májbántalmaknál
igyá rendszeresen a
Málnási SICULIA
gyógyvizet, mivel a görcsös fájdalmakat megszünteti. — Kapható minden fűszerüzletben.

A mi karácsonyi reklámunk készpénz
A leszállított olcsó árakból 1000 lei készpénzvásárlásnál pénztárunk az alatti szelvényünk előmutatójának 100 leit készpénzben visszafizet. 1000 leien alóli vásárlásnál minden vevő ajándék-csomagot kap.

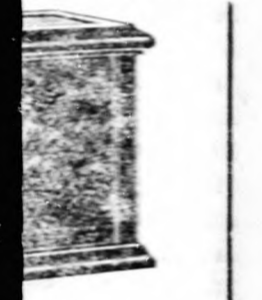
HELLER & MOLNÁR
divatnagyáruháza CLUJ, Cal. Regele Ferdinand 15.

Utalvány!
Lei 100, azaz száz leiről, amely összeget Lei 1000 készpénzvásárlás után 1929 december 24-ig a Heller & Molnár pénztára készpénzben kifizeti.
Kivágandó! Megőrzendő! Készpénz! u.k.

...pontját, hogy...
...fog ne...

RADIO

...HF 29
...RNF 7

eretvevő

...Arad
...künk

**don:
kincse**

...Cluj-Kolozsvár
...kre utánvétel

lloda

...trada Gareí
...Telefon 7-50

ajos

...loda
...telefon, fod-

Cluj

Komoly szakítás veszedelme fenyegeti az angol munkáspártot

A baloldali frakció vezére szerint a pártszervezetek többsége őket támogatja és biztatja. A munkáspárt lapja a lordok házában szovjetellenes álláspontját egy magántársaság akciójának nevezi

Ha a szovjet tovább is folytatja Angliában a propagandát, úgy ismét szakításra kerülhet a sor

London, december 6. Az angol politikai élet az utóbbi napokban rendkívül mozgalmás vált. A munkáspárt baloldali szárnyának ellenzéki magatartása és a konzervatívok egyre erősülő opozíciója a munkáskormány törvényjavaslatai ellen, a kormányt erős próbára teszik.

A támadási felület a Macdonald-kormány ellen kétségkívül kiszélesedett. A baloldal nincs megelégedve a kormány szociális törvényhozásával, viszont a konzervatívok állandóan Moszkva musaszat rajzolja a közvélemény elé.

E pillanatban a kormány még szilárd elhatározással halad céljai megvalósítása felé s Henderson külügyminiszter nagyban készül a népszövetségi tanács legközelebbi ülészakára, hogy utána a tengeri leszerelési konferencia tárgyalásainak irányítását vegye a kezébe.

A legújabb angol politikai eseményekről a következő tudósítások számolnak be:

A munkáspárt szélső baloldali szárnyának pártutása már némi személyi élt kapott. Kirkwood képviselő, a frakció vezére visszautasította a miniszterelnök jövő hét eleji villásreggeli-jén való részvételre szóló meghívást. A szélső baloldali körökben azt állítják, hogy mindenünnen a bátorító levelek özönét kapják és a szervezetek bizalmi szavazatokkal kecsegtetik őket, ha továbbra is harcosok maradnak s így a szélső baloldaliak nem is gondolnak meghátrálásra.

London, december 6. A Times közlése szerint Henderson a népszövetségi tanács megnyitó ülése után még csak egy-két ülésen vesz részt, majd visszatér Londonba a tengeri leszerelési konferencia megnyitására előkészítésére. Az angol kormányt Dalton államtitkár fogja képviselni az ülészaká végéig Genfben.

A lap megállapítja, hogy Hendersonnak az a felfogása, hogy a tengeri leszerelési értekezlet nem halasztható el későbbi időpontra.

A lordok háza határozatban tiltakozik a szovjettel való kapcsolat felvétele ellen.

London, december 6. A Daily Herald lekiécsinylő kritikával kíséri a lordok házában az angol-orosz kapcsolatok újrafelvételét ellenző határozatát. A lap megállapítja, hogy az elutasító határozatnak nincs több jelentősége, mint egy magántársaság jámbor óhajának. A kormány adminisztratív tényeiért csak az alsóháznak felelős. A lap fontosnak tartja, hogy a szovjet is véssé jól emlékeztetése azt, hogy a diplomáciai összeköttetést az alsóház többsége kívánatosnak mondotta ki s ne hagyja ma-

gát félrevezettetni a lordok határozatát kiemelő lapok cikkeiktől.

Az alsóház mai ülésén egy interpellációra válaszolva lord Thompson a kormány nevében bejelentette, hogy amennyiben a kommunista propaganda Ang-

liában és a dominionokban veszélyes mérveket öltene s beigazolódna, hogy azt orosz hivatalos helyről szitják és támogatják, újra beállhat a diplomáciai összeköttetésnek a szovjettel szembeni megszakítása.

Egy amerikai városban merénylők levegőbe röpítették a postahivatalt

Chikágóban is bombamerényletet követtek el. Kilenc ember lett halálos áldozata eddig a merényletnek

Newyork, december 6. Pittsburg közelében Wheelingben merényletet követtek el a postahivatal ellen. A kétemeletes épület egyik szárnya összeomlott. Építési anyagának lezuhanó darabjai egy közúti villamosra omlottak rá. A merénylet következtében a villamoson és az épületben négy ember életét veszítette, hetvenen megsebesültek. Nyolcvan postatisztviselő hiányzik. A romokat még nem takarították el teljesen. Erélyes nyomozás indult a bűnösök kézrekerítésére.

Newyork, december 6. A Pittsburg környékén elkövetett bombamerénylettel, csaknem ugyanazon időpontban eddig ismeretlen tettesek Chicágóban is merényletet követtek el. A délnyugati városrészben egy magánház a bomba robbanás következtében rendkívül súlyosan megrongálódott s több lakrészre összedőlt. A halálos áldozatok száma öt. Nagyarányú nyomozás indult meg a bűnösök kézrekerítésére.

A lázadó kínai katonákhoz újabb csapatok csatlakoztak

Harmincezer főre szaporodott a zendülők száma

Hankau, december 6. A pukau helyőrség 15.000 lázadó katonája Pukauki fosztása után észak felé vonul. Az üldözésükre kiküldött katonaság Icsang közelében beérte a lázadókat és harcra bocsátkozott velük. A csata egyelőre még tart. Miután attól tartanak, hogy a lázadó katonák Icsang városát is kifosztják, a városban élő külföldi állampolgárok védelmére egy angol ágyúnaszád indult Icsangba. A város alatt

az ágyúnaszádot a lázadók részéről géppuskatűz fogadta. Az angol ágyúnaszád viszonzotta a tüzelést.

A Pukau mellett fellázadt két kínai hadosztályhoz egyébként Shantung tartományból újabb csapatok csatlakoztak, úgyhogy a zendülő haderők 30.000 főre erősödtek. Csang-Kai-Sek elnök három legjobb hadosztályát küldte a zendülők ellen.

A bukaresti tőzsde delegált kormányzója a termin üzlet bevezetését sürgeti

Tanasescu kormányzó szerint ez az egyedüli lehetősége a tőzsde forgalmának feliendítésére

Bucuresti-Bukarest, december 6. (Az Uj Kelet tudósítójától) Több ízben hangzottak el panaszok a bukaresti tőzsde ellen, hogy nem képes a jelenlegi tőzserde rendszert mellett olyan forgalmat lebonyolítani, amelynek következtében Románia gazdasági életében azt a szerepet tölthetné be, amelyet Románia jelenleg egyetlen áru- és értéktőzsdéjétől elvárnak. Tanasescu a bukaresti tőzsde delegált kormányzója

ezzel kapcsolatban a napokban tett közzé egy érdekes tanulmányt, amely különösen a tőzsei magánforgalomra vonatkozólag tartalmaz igen figyelemreméltó adatokat. Augusztus, szeptember és október hónapokban például a petróleumtársaságok részvényeinek forgalma a végösszegeket mutatja: Creditul Minier 26 millió 137 ezer 278 lej, I. R. D. P. 29 millió 953 ezer 990 lej, a Steaua Romana pedig 8 millió 155 ezer 165 lej, az Astra Romana pedig 5 millió 657 ezer 85 lej forgalmat csinált. Ezek a számok körülbelül egynegyedévi tranzakciónak végösszegét képviselik. Ugyanakkor bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy a bukaresti tőzsde már hónapok óta mennyire megbénítva dolgozik. Október hónapban például az ország egyik legjelentősebb vállalata, a Creditul Minier

átlag 500-600 részvénnyel oserült a ponta gazdá. A Creditul Minier részvényeinek árfolyamdífferenciái alapul véve, könnyen megállapítható, hogy október hónapban 15 ezer lej nyereség vagy veszteség származott a Creditul Minier részvényeinek forgalmazásából. A newyorki és általában a többi világtőzsdék milliárdos forgalmához viszonyítva, ezek a számok valóban elenyésző kis összeget képviselnek és egyáltalában híven tükrözik vissza azt a szerepet, amelyet Románia egyetlen tőzsdéje a világ- és a helyi piacokon betölt.

A továbbiakban Tanasescu még egy másik igen érdekes megállapítást tesz. Sokan azt mondják, hogy a tőzsei magánforgalom csökkenésének az az oka, hogy a román társaságok részvényei nagyon kis kilengéseket mutatnak, az árfolyamuk ugyyszólván csekély pont dífferenciáktól eltekintve, egész éven keresztül stabil. Az igazság az — állapítja meg Tanasescu — hogy a román részvények már eddig annyira lemorzsolódtak, hogy nagy árfolyamdífferenciát már ennek következtében sem lehet remélni. Ameddig Newyorkban például a spekuláció legfeljebb a részvények dividendáit veszélyeztetik kisebb-nagyobb mértékben, addig minálunk minden árfolyamdífferencia közvetlenül a befektetett tőkét érinti. És ez érthető is. A newyorki tőzsde működése teljesen szabad. A román tőzsde kereskedelmi élete egészen mesterséges alapokra van felépítve. Megfosztották ugyanis a tőzsdék legfontosabb éltető elemétől, a termin-üzlet-kötésektől.

Az a hatalmas forgalom, amelyet a külföldi tőzsdék lebonyolítanak, az elsősorban tőzse tudható be, hogy a spekulációnak korlátlan utat engednek, amelynek bár meg szoktak lenni az áldozatai, de kétségtelen, megvan az a közgazdasági előnye, hogy a külföldben holt tőkét a gazdasági vállalatok felé tereli. Nálunk senkinek sem merészkedik, hogy pénzét részvényekbe fektesse, amikor ez a befektetés különösen a gyengébb vállalatok részvényeinek magát a tőkét veszélyezteti. A termin-üzletnek legfeljebb a dividendákról lehet szó, a tranzakció normális lebonyolítását a hivatalos közvetítő irodák garantálják és a likvidáló irodák, amelyeknek élén a gazdasági életnek vagyoniilag jól megalapozott tekintélyei állanak. A bukaresti tőzsde kormányzója arra a megállapításra jut, hogy a börze és általában az egész ország gazdasági életének prosperitása érdekében halaszthatatlanul szükség van a lejáratú tőzsdék engedélyezésére.

Megostromolta 50 csendőr egy többszörös rablógyilkos házát

Varsó, december 6. A petrikai rendőrség a keddre virradó éjszaka értesítést kapott, hogy egy régóta üldözött többszörös rablógyilkos, Zajons, a közeli Syskal faluban rejtőzik.

Azonnal ötven csendőrt küldtek ki a faluba, akik körülverték a bandita házát. Egyik csendőr lövésre készen tartott revolverrel be akart hatolni a házba, az ajtóban azonban golyózápor fogadta. Több lövés taláta s azonnal meghalt. A gyilkos egyszerre két revolverből lövöldözött s rengeteg golyója volt. A csendőrök fedezékért kerestek s szintén tüzelni kezdtek. Több mint két óra hosszat tartó ostrom után végre megszűnt a házból a lövöldözés. A csendőrök ekkor behatoltak a házba. A bandita súlyosan sebesülten ott feküdt a szoba padlóján. Néhány óra múlva behalt sebeibe.

Megkezdődött az olcsó karácsonyi vásár

Josif Izrael szücsnél

Cluj, Calea Victoriei No. 2.

Szörmebunda 6000 leitől kezdve.

Olcsó karácsonyi vásár

Jöjjön el ön is és győződjön meg, hogy még soha nem létezett áron vásárolhatja a legjobb árut

Ez minden eddigit felülmuló vásár!

Néhány példa tájékoztatásul:

Női v. férfi meleg keztü 49—	Gloth paplan	589—
Női angol gyapju hárisnya 59—	I-a paplanlepedő vászon 200 cm. széles	159—
Gyapju férfi zokni 29—	I-a fehérnemű vászon	39—
I-a zsebkendő 13—	Gyapju női szetter	199—
Alsótrico ing v. nadrág 159—	A gol nyári sál	69—
Kötött női nadrág 49—	Prima férfi mellény	389—
Kamaszi nadrág 149—	Gyermekharisnya	10—

Bélelt bőrkeztüük, férfidivatcikkék, babicikkék stb.

HERCULES Áruház (volt Baby-ház)

Cluj, Calea Regele Ferdinand 12.

Jöjjön, lsson, győződjék meg, hogy divatosat, jól olcsón vásárol most megnyílt fiók-üzletünkben CALEA REGELE FERDINAND (WESSELÉNYI MIKLOS-utca) 13. Illatszerek, kozmetika, bőrtáskák, retikülök, női ruhadiszek, ékszerutánszatok, gyerekjátékok.

d'OR

Központ: Paita Unirii 6. szám

Fiók: Reg. Ferdinand 13. sz.

A gettó

Van-e, ki Co-tónetét ne olvasa. És ha olvasta volna a szegény sorsán?

Glattis Szenhen ismerik, mi egy hatalmas tökönyeket, amek sirtak és azokat res regényének. siratták. Szeno életét, egész könyv-vize má antotte volna a. Ob, nemcsak tudnak sirni. N zsidóasszonyok ha kezükbe ak mellett jól kisi mert Szender gunkat is sirtat sorsot, amelyet nárbá ránt vale

Karl Franzo ahol a zsidók megkérdeznék a gettó zsidó bizony gyakran telen, torz va melyik az a k legizgabb kép kodás nélkül R regényét ajánla

Most végre a könyv, mely k hoz a zsidó éle Nagy-nagy a zsidóság szá magyar nyelve A könyv a zsidótárgy k meg. Kapható alatalnál Cluj, Kelet könyvo küldenek részle

Sed uj nagy lalat ala

Cluj-Kolozsy Kelet tudósító Kelet", hogy részveánytársas karosszeria ip sére. A társas Cluj név alatt

Péntek dé előkelő közön soraiban töb Adam Popa tották meg é a Deák Fer strada Baciu kedelmi társ gyarat helye amerikai rend elegans karo sát, amelyek olcsóbban fog mellett közv garázsa is a nika legujab gével a legk egy minimál

A „Sedat mobil” világ viseletét is. retes a legel álló képesség peket. A Deák Feren totta ki. K sok sikert és tak alapján nek az auto rekhez.

Művészi per szövegt gond fonalak, sz SCH Oradea, S

Agettó — Copperfield Dávidja

Van-e, ki Copperfield Dávid megható történetét ne olvasta volna? És ha olvasta: van-e, ki könnyet ne ejtett volna a szegény árva élettel mégis kibékült sorsán?

Glattels Szender nevét bizonyára kevesebben ismerik, mint ama Copperfieldét. De, ha egy hatalmas toban összegyűjtjük azokat a könyveket, amelyeket Copperfield sorsán elbeszél és azokat, amelyekkel Karl Franzos híres regényének, a „Pojáca“-nak olvasói megsírták. Szendernek, a pojácának szomorú életét, egész biztos, hogy ennek a tónak könyv-víze már rég kiáradt és már rég elcsöngött volna a zsidó szíveket.

Oh, nemcsak azért, mert a zsidók jobban tudnak sírni. Nemcsak azért, mert a jámbor zsidóasszonyok számára valóságos jótétemény ha kezükbe akad egy olyan könyv, amely mellett jól kisírhajthatják magukat, de azért is, mert Szender életét siratva: egy kissé magunkat is siratjuk. Azt a magasba törő zsidó sorsot, amelyet mindig megköt és mindig hiába ránt valami.

Karl Franzos nevét mindenütt ismerik, ahol a zsidók zsidó könyveket olvasnak. Ha megkérdezzük, melyik az a könyv, amelyből a gettó zsidó életét a maga valóságában — bizony gyakran, a maga kegyetlen, emberellen, torz valóságában — megismerhetjük, melyik az a könyv, amely a gettó életének leggyászabb képét adja — minden gondolkodás nélkül Karl Franzos: A Pojaca című regényét ajánlanók.

Most végre magyarul is megjelent ez a könyv, mely közelebb hozza mindannyiunkhoz a zsidó életet, mint akármely más. Nagy-nagy ajándék Karl Franzos könyve a zsidóság számára és nagy esemény annak magyar nyelven való megjelentetése.

A könyv a Manora-könyvek 5. diszkóteszi zsidótárgyú könyvből álló sorozatban jelent meg. Kapható a Novitas könyvterjesztő vállalatnál Cluj, Cal. Victoriei 36, vagy az Uj Kelet könyvosztályában, amelyek szívesen küldenek részletes ismertetőt.

Sedan név alatt új nagy autómobil vállalat alakult Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, december 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megírta már az „Uj Kelet”, hogy Kolozsváron egy tökéletes részvénytársaság alakult az autómobil és karosszéria ipar és kereskedelem fejlesztésére. A társaságot, amely „Sedan” r. t. Cluj név alatt a Strada Baciu 2 szám alatt van kereskedelmileg bejegyezve Perry—Porutiu a közismert Kolozsvári autó szakember és neje iniciatívájára alakult meg kolozsvári székhellyel. A részvénytársaság, amelynek élén dr. Emma Perry Porutiu áll a Deák Ferenc-utca 44. szám alatt nyitotta meg irodáját.

Péntek délután 6 órakor szépszámu előadó közönség jelenlétében, amelynek sorában többek között megjelent Dr. Adam Popa vármegyei prefektus is nyitották meg és adták át rendeltetésének a Deák Ferenc-uccai új autózületet. A strada Baciu 6 szám alatt az új kereskedelmi társaság egy modern karosszéria gyárat helyeztet üzembe és a legújabb amerikai rendszer szinte már meg is kezdte elégszámú karosszéria modeljeinek a gyártását, amelyek a jelenlegi piaci árak jóval olcsóbban fognak piacra kerülni. Az üzem mellett közvetlenül épült fel a cég új garázsa is amely az autó gyártási technika legújabb vívmányainak a segítségével a legkomplicáltabb reparációkat is egy minimális idő alatt képes elvégezni.

A „Sedan”-cég kapta meg a „Hup-mobil” világhírű gépgyár romániai képviselőjét is. Ez a gyár készíti mint ismeretes a legegységesebb és legnagyobb ellenálló képességű és a legkényelmesebb gépeket. A gyár gyártmányait a cég a Deák Ferenc-ucca 44 szám alatt állította ki. Kívánunk az új társaságnak sok sikert és ezuttal gratulálunk a látottak alapján Perri-Porutiu urnak és nejeinek az autómobil ipar terén elért sikereikhez.

Művészi perzsaszőnyeg szővött gobelin, karamani függöny, külföldi fonalak, szővökellékek legelőnyösebb beszerzési forrása SCHULHOF EMILNÉ Oradea, Str. En. Ciorogaru (Uri-u.) 14

Szélben, esőben és hóban: NIVEA-CREME

Szél, hideg és nedvesség állandóan elvonnak az Ön bőrétől oly fontos anyagokat, amelyek hiánya az időelőtti ráncépződést mozdítja elő. Bőrének azonban szabad levegőre, ápolásra van szüksége. A Nivea-Creme az egyetlen, amely bőrt az időjárás kellemetlen hatásaitól megóvja. Csak a Nivea-Creme tartalmaz eucerintet: ez megvédi a gyenge bőrt a kiszáradástól és megakadályozza a korai ráncépződést. A késő öregségig megőrizheti fiatalos külsejét a naponkénti Nivea-Creme használatával. Dobozok Lei 10.-, 16.-, 34.-, 72.- | Tubusok Lei 30.- és 45.- Emil Ziegler, Braşov-Brassó, Vasut-ucca 43

Luke öt havi szabadságra utazott, de nem fog már többé Palesztinába visszatérni

A jeruzsálemi fellebbviteli bíróság is helybenhagyta két arab ellen hozott halálos ítéletet

Jeruzsálem, december 6. (Az Uj Kelet tud.) Luke, Palesztina helyettes kormányzója, aki a zavargások ideje alatt Chancellor kormányzó távollétében Palesztina ügyeit vezette, szabadságot kapott. Lukét csak néhány nappal ezelőtt hallgatta ki az angol parlamenti vizsgáló bizottság a szomorú emlékü zavargások okai és lefolyása felől. A helyettes kormányzó ellen, aki ismeretesen magyarországi származású és kikeresztelkedett zsidó, súlyos vádak hangzottak el a zavargásokkal kapcsolatban. Igen sokan voltak azok, akik azt állították, hogy Luke elégtelensége és az arabokkal szembeni elfogultsága szolgáltatott közvetlen okot az arab felkelés elfajulására és ezt az állítást igazolta az a tény is, hogy Chancellor, vagy elődje, lord Plumer ott-tartózkodásának ideje alatt az arabok sohasem mertek oly felelőtlenül és féktelenül izgatni, mint akkor, amikor Luke kezében futottak össze Pa-

lesztina kormányzásának szálai. December 4-ikén utazott szabadságra Luke. A hivatalos szabadság ideje 5 hónapra szól, beavatott körökben azonban tudni vélik, hogy Luke nem fog többé visszatérni Palesztinába. Hir szerint az angol kormány közvetlen zavargások lezajlása után vissza akarta hívni a helyettes kormányzót s ettől a tervtől csak azért álltak el Londonban, hogy Luke a parlamenti vizsgáló bizottság előtt számot adhasson a zavargások okairól.

Távollátását minden bizonnyal csak a vele szoros kapcsolatban álló arab effendi és a főmufi fogja sajnálni.

London, december 6. Jeruzsálemben a fellebbviteli bíróság helybenhagyta annak a két arabnak a halálos ítéletét, akik a hebron zavargások alkalmával Kastrel rabbit megölték s felesége ellen is gyilkos merényletet kíséreltek meg.

A vasuti mérnökök tiltakoznak, mert Madgearu a rablók fészkeinek nevezte a C. F. R.-t

Bucureşti-Bukarest, dec. 6. Madgearu pénzügyminiszter a kamara egyik legutóbbi ülésén azt a kijelentést tette, hogy nehéz rendet teremteni az államvasutaknál, mert a CFR. még mindig fészke a rablóknak. Az államvasutak szolgálatában álló mérnökök egyesülete tegnap gyűlést tartott,

amelyben foglalkoztak a pénzügyminiszter kijelentésével. Határozati javaslatot szavaztak meg, amelyben élesen tiltakoznak a pénzügyminiszter általánosító és gyanúsító kijelentése ellen. Madgearu a mérnökök véleménye szerint, meg kellett volna nevezze azokat, akiket a rabló kifejezés illet.

KELLNER & TEUTSCH S. A.
fehérneműgyár
karácsonyi kiállítás
Holnap kezdődik!
Példátlan olcsó árak!
Egyedül az árak hirdetője semmit sem jelent, mert is azt az esetben elhagytuk
önnek meg kell győződnie jó minőségeinkről, hogy jól ismerje jutányos árainkat
CLUJ, GALEA REGELE FERDINAND 7.

MEGNYILT! MEGNYILT!
JUDOVICS
textil engros üzletének
detail osztálya
hol engros árban kerül eladásra az összes raktáron levő téli árak.
GYŐZDJÖN MEG!

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátság zsidóság napilapja. Szerkesztő: Dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc. Takarékos szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12. Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A jövő évi költségvetés meg fogja haladni a harminchétmilliárdot. A Lupta értesülése szerint a jövő évi költségvetés 87 milliárdon fejtül lesz. Ezzel a büdzsével az állam összes hátralékos adósságait likvidálni fogják.

Miklós herceg névnapja. Bukarestből jelentik: Miklós királyi herceg régens mai névnapját a II. tüzezreud körében töltötte, melynek ő a tulajdonosa.

Még e hónapban parlament elé kerül az az autonóm pénztár felállításáról szóló javaslat. Bukarestből jelentik: A Lupta értesülése szerint még az ünnepek előtt a parlament elé tejesztik az állami jóságok autonóm pénztárának felállításáról szóló törvényjavaslatot. A földmívelésügyi miniszterium szakértői remélik, hogy az új intézmény utja az állami jóságok nagy fejlődésnek fognak indulni és jelentékeny bevételeket fognak hozni az államnak.

Öngyilkos lett Ujpest leggazdagabb embere. Budapestről jelentik: Ujpesten anyagi okok miatt öngyilkosságot követett el és meghalt a régi Ujpest egyik leggazdagabb embere Kulliner Henrik butorgyáros és fakeskedő. Öngyilkosságát lakásán követte el. Takarító-nője fedezte fel tettet, aki reggel nyolc órakor a lakásába lépve, Kulliner ágyán vetetlenül találta s az egykori milliomas holttestét a csillár számára szolgáló szegen hosszú zsinóron függeni látta. Az orvosi szemle megállapította, hogy Kulliner éjjeltájban akasztotta fel magát. Az egykor dúsgazdag ember az utóbbi időben ügynökösödött, de még a lakbéré sem tudta megkeresni s ezért követte el az öngyilkosságot. Kulliner öngyilkossága Budapesten is általános feltűnést és részvétet keltett.

A Federal Reserve Bank 4 és fél százalékra szállította le a kamatlábát. Londonból jelentik: A Reutter távirati iroda sanfrancisoói tudósítja jelet, hogy a Federal Reserve Bank 4 és fél százalékra szállította le a visszleszámitolási kamatlábát.

Haitiban ostromállapotot hirdettek ki. Londonból jelentik: Washingtonból jelentik, hogy Haitiban súlyos zavargások miatt kihirdették az ostromállapotot.

Növegyleti bál. A Kolozsvári Izraelita Jótékony Növeglet ma, december 7-ikén este 10 órakor bált rendez a New-york-szálló összes termeiben. A bál rendezése gondoskodik róla, hogy ez a mulatság visszaváraszolja régi fényét a növegyleti bálakat, amelyek a múltban a jóizés és mulatsábeli nivó méltó kifejezői voltak. A bál jövedelme szegény és árva gyermekek felruházását fogja szolgálni. A tél, amely a tehetős emberek számára igéri a sok változatos szorakozást, réme a szegénynek, különösen a mai döbbenetes viszonyok között. A Növegyleti bálnak tehát emelkedett szempontjai lesznek és kívánatos, hogy ezt minél több kolozsvári zsidó polgár tegye magáévá. Akik valamilyen okból kifolyólag még nem kaptak meghívót és erre reflektálnak, forduljanak meg ma a Grünwald és Steiner céghez, ahol meghívókat átvehetik. A bálon Körösi Dudus teljes zenekarával muzsikál.

A kiömlő izzó vas egy munkát megölt, ötöt halálosan megsebesített. Berlinből jelentik: Dortmund egyik külvárosában, a Rajna-Westfaliai kohóművek üzemében kazántörés folytán a kiömlő vörösen izzó vas súlyos üzemi szerencsétlenséget okozott. Egy munkás azonnal meghalt, ötnek állapota reménytelen és még hárman igen súlyos természeti égési sebekkel kerültek kórházba.

Halálraítéltek egy hitvesgyilkos gazdát. Budweissból jelentik: Az itteni esküdtbíróság előtt tegnap tárgyaltak Urbanek János 25 éves gazda bünpörét, aki egy héttel esküvéje után, veszekedés hevében megfojtotta fiatal feleségét. A tárgyalás zárt volt és az esküdtek verdiktje alapján Urbaneket kötélláttal halálra ítélték.

— Szivszélhűdés érte Szófiában a jugoszláv delegáció vezetőjét. Szófiából jelentik: Szaponicsot, a Szófiában tárgyaló jugoszláv delegáció vezetőjét tegnap este hirtelen szivszélhűdés érte és 11 órakor meghalt. A jugoszláv delegáció váratlanul elhunyt elnöke vezette az utóbbi napokban azokat a tárgyalásokat, melyeket a határmenti birtokok rendezési ügyében folytatott egymással a jugoszláv és bolgár kormány.

— Felállították a bélpoklosság gyógyszerét. Londonból jelentik: A brit fenhatóság alatt álló makogai bélpoklostelepről nemrégiben gyógyultat bocsátottak el 17 beteget. A tömeges gyógyulást egy új gyógyszernek tulajdonítják, mellyel beható kísérleteket végeztek nagyon jó eredménnyel. A telep egy angol felügyelete alatt áll, ahol a betegek gondozását 12 francia és 8 benszüllött apáca végzi. Az elbocsátott betegeknek negyedéves időközben jelentkezniük kell a telep orvosainál, hogy gyógyulásuk állandóságát ellenőrizni lehessen.

* Eljegyzési hír. Schwarz Szerén Toplija és Mózes Béla Ludós gyerekek. Minden külön értesítés helyett.

* Folyó hó 7-én, szombaton 5 órai kezdettel, 135 drb. művészi olajfestmény lesz. dr. Cosma közjegyző közbejöttével, drabonként kiküldési áron alul is a GRÁTZ műkereskedés Cluj, Piata Unirii 8. sz. helyiségben elárverezve.

— A zsidó joghallgatók figyelmébe. A kolozsvári zsidó diákmenza olvasótermében (Calea Dorobantilor 11.) vasárnap délelőtt 11 órakor dr. Eisler Mátyás a zsidó jog szelleme címen fog előadást tartani, utána dr. Balázs Endre gyakorlati jogi szemináriumot tart. A menza vezetősége felhívja a jogászok figyelmét, hogy ezeken az előadásokon minél nagyobb számban pontosan részt venni sziveskedjenek.

* Házasság. Weisz Ella Gyulaféhevár f. hó 8 án délután egy órakor tartja esküvőjét Neumann Gézával Gyulaféhevárt Str. Georgehe Cosbuc 23.

— Egy angol kisdíjakot kizártak az iskolából, mert autogrammot kért a trónörökösötől. Londonból jelentik: A leytoni középiskola egyik diákját kizárták az intézetből, mert a walesi herceg iskolalátogatása alkalmával a trónörökösötől autogrammot kért. A kisdíjak sérelmét levélben közölte a trónörökösrel, aki a levélre válaszolt s intézkedett aziránt, hogy az intézetbe a kisdíjakot vegyék vissza.

— Már csak napi fizetés ellenében állítják elő a tót néppárt lapját. Prágából jelentik: A Jednota-nyomda már csak naponkénti fizetés ellenében hajlandó előállítani a tót néppárt lapját, a Slovákot. A tót néppárt rózsahegy központja segíteni akar a pártlapon, de a párt egyik frakciója a százötvenezer cseh koronás segélyösszeg kintalását megakadályozta azzal az indoklással, hogy a lap régi nyomdájának, az Unió nyomdájának is nagy összegekkel tartozik s előbb ennek a nyomdának kellene bizonyos összeget juttatni.

— Nagy sikere volt a „Kajüt“-nek Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: A kolozsvári drámai társulat kiváló együttése tegnap mutatkozott be Benamy „Kajüt“ c. izgalmas drámáját. A darabnak, amelyet az eredeti kézirat szerint játszottak, rendkívül nagy sikere volt. Ugyanakkor nagy sikerrel mutatták be a darabot Aradon, ahol azonban a budapesti változtatott példányt használták, ami itt is ártalmára volt a drámai egységnek. Temesváron, ahol a jövő héten lesz a „Kajüt“ bemutatója, már valószínűleg az eredeti kézirat fog az előadás alapjául szolgálni.

— Jorga kétértelmű beszéde a fascizmusról. Bukarestből jelentik: A Dacia nagytermében ma tartott gyűlésen Jorga hosszabb beszédet mondott. Kijelentette, hogy a gyűlésnek semmiféle politikai jellege nincs, mert ellene van minden politikusságnak. Állást foglal a diktatúrával szemben és kijelenti, hogy a mai naptól fogva nem foglalkozik pártkérdésekkel. Nem tesz semmiféle ígéretet az országnak, hanem küzdeni fog annak meggyógyulásáért. Küzdelmében számít azon férfiak támogatására, akik az ország feltámasztását szükségesnek érzik. Ellene van minden klubszertü szervezetenek. Az a véleménye, hogy a korporatív állam nem jelent fascizmust, amelyre nem gondol az ország, amely nincs is felkészülve ilyesmire. Jorga után Caracostea, Manolescu tábornok, Tasca professzor és mások beszéltek.

Huszonhárom vádlottat felmentettek tizenhárom elítéltek a második kisenevi kommunista pörben

București-Bukarest, december 6. A kisenevi törvényszék tegnap délután tárgyalta harminchat kommunista vádlott bűnperét. Ez volt a második kommunista per Kisenevben. Az elsőben, amint megirtuk tegnap hozott ítéletet a kisenevi törvényszék. A vádirat szerint, a kommunisták megostromolták a kise-

nevi munkásszindikátus otthonának épületét és erőszakkal akarták a hatóságokat az otthon kinyitására kényszeríteni. A törvényszék huszonhárom vádlottat felmentett, tizenhárom pedig egy hónaptól egy évi börtönbüntetéssel sújtott.

— A betörővezér, aki erkölcsre akarja tanítani a minisztereket. Prágából jelentik: Tegnap délután letartóztatták Slomovics Abraham betörővezért aki legújabbán Prágában követett el vakmerő betöréseket. Slomovics Abraham szerdán levelet írt a Prager Tagblatt szerkesztőjének, Wolf Károlynak, akit szintén kifosztott. Közölte vele, hogy legközelebb fel fogja robbantani Udziel miniszterelnököt és még egy pár minisztert, mert Udziel társával együtt fosztogatja az állam pénztárát, ugyanakkor pedig eltűri, hogy a két zsömlét ellopó koldusszasszonyt becsukják.

— A poroszországi Mülhausenben hatalmas tűz pusztít. Berlinből jelentik: Mülhausenben hatalmas tűz pusztít. Eddig tizenhét ház a lángok martalékává vált. Az oltás a lakosság bevonásával nagy apparátussal folyik. A kár óriási. A hatóságok letartóztattak két gyanúsülsejű embert, akiket gyújtogatónak tartanak.

— Vasárnap — a török munkaszüneti nap is. Berlinből jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint január elseje után egész Törökországban vasárnap lesz a hivatalos munkaszüneti nap a hagyományos péntek helyett.

— Vasárnap délelőtt Haggibbor közgyűlés. A Haggibbor vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg közgyűlését a Citti kávéház helyiségében. Az elnökség ezuttal kéri fel az egyesült tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— Boncescu volt minisztert bízták meg az állam kataszteri felvételének elkészítésével. Bukarestből jelentik: A kormány Boncescu Victor, a Consiliul Dirigent volt ipari és kereskedelmi miniszterét bízták meg azzal, hogy készítse el az ország kataszteri felvételét. Boncescu már a jövő héten megkezdte az idevonatkozó munkálatokat.

— Enyhe időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint enyhe időjárás várható csapdékajlammal. A hőmérséklet Budapesten ma délelben 9° Celsius.

— A WIZO keddi teadélutánján a Kolozsvárról Palesztinába származott Kasztner Gyula tart előadást az épülő ország aktuális kérdéseiről és ismerteti fogja a legutóbbi szomorú események történetét. A teadélután a Newyork kávéház kistermében tartják meg és arra nem bocsájt ki külön meghívót a WIZO vezetősége.

— Egy plébános helyreakarja állítani a pisai ferdetornyot. Rómából jelentik: Genova közelében egyik falu plébánosa a község templomának ötvenméter magas elferdült toronyát rendbehozta. A plébános engedélyt kért, hogy eljárásával a pisai ferde tornyot is helyreigazítsa.

— Halálos villamoskaramból Bukarestben. Bukarestből jelentik: A Calea Grivitein egy villamoskocsi összeütközött egy taxiutóval. Az autó összetört, az utasok közül egy bukaresti kereskedelmi alkalmazott meghalt, két groji parasztagazda súlyosan megebesült.

— Bacauban leégett egy sörgyár. Bacauból jelentik: Bacauban az éjszaka nagy tűz elpusztította a Fodor-féle sörgyárat. A kár 8 millió lei. A tűz oka ismeretlen. A tüzoltók minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult, a gyár teljesen leégett. A kár egy része biztosítás révén megtérül.

Olaszország hivatalosan követeli a Franciaországgal való tengerészeti paritást

Páris, dec. 6. Diplomáciai körökben a francia-olasz tengerészeti tárgyalásokról a sajtó részére a következő tájékoztatást adták ki. Olaszország követeli a két ország tengerészete közötti paritást, ragaszkodik a tengeraltjárók kiküszöböléséhez és legfeljebb arra hajlandó, hogy az olasz osztonnász valamivel mögötte maradjon egy ideig a franciáknak. Franciaország ezzel szemben kiterjedt gyarmataira való tekintettel nagyobb osztonnászt követel a maga részére, mint az olaszoké és nem hajlandó belemenni a tengeraltjárók megszüntetésébe.

Olcsó Wallace:

Zöld ijjász	204 helyett 60 Lei
Vörös kor	136 " 60 "
Smaragd	136 " 60 "
Két lakat	136 " 60 "
Kisírtetek	136 " 60 "
Titokzatos mester ..	136 " 60 "
Szállítja az Uj Kelet könyvosztálya.	

Minden gyermek könyvajándékot vár!

Ajándékozzon Ön is könyvet, de zsidótárgyat! A magyar-zsidó könyvtár díszkötésű gyűjteménye tartalmazza az alábbi könyveket:

Perez elbeszéléseiből ..	63 oldal
Rátai J.: Rejtett utakon ..	78 "
Patai J.: Szemlélvények az Uj Héber költészetből ..	80 "
Dr. Kis A.: Ifjak és öregek ..	82 "
Sárányi J.: A kétfejű ember ..	74 "
Dr. Bsau: Zsidó bűvészet ..	78 "
Feleki S.: Idegen költőkből ..	65 "
Történetek ..	89 "
Hajdu M.: Képek és rajzok ..	76 "
Kulturképek ..	80 "

759 oldal. Ára 240 lej.

Bar-Kochba I. (díszkötés) ..	70 Lei
" II. " ..	70 "
" III. " ..	70 "
Sass Irén: Kol-Nidre (kötve) ..	40 "
Lehmann: Dávid csillaga (kötve) ..	40 "
Szinház ..	15 "
Zsidó elbeszélések ..	15 "
Elbeszélések zsidókról ..	15 "
Kabbalisták és csodatevők ..	20 "
Oszkár bácsi zsidó meséi ..	30 "
Heine: Bacharachi rabbi ..	50 "
Zengő hárfá (versek) ..	20 "
Nimeth M.: Gyuri gróf ..	50 "
Késs József: Jokli ..	30 "
" " Legendák nagypam- ról (diszkiadás) ..	80 "
Seh Asch: Fialatok ..	40 "
Heine: Sabbat hercegnő (díszkötés) ..	60 "

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Párisi estélyi és utcai
cipőjűdonságok, divat-hócipők minden színben dus, választékban
ERICA-nál
Cluj, Piata Unirii 13. Telefon 5-78.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.
CLUJ, PIATA UNIRII 7. szám.
Fiókjai: Dés, Dioszszentmárton, Gyulaféhevár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvárt
Saját tőkéei 97 millió lei.
Affiliált intézetei: Tordaanyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen, és Sz.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takarékpénztár r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyadon. — Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Áruaktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad.

Confectio R. T.-nál
nagy karácsonyi és ujévi vásár megkezdődött
Leszállított gyári áraink!
Női télikabátok
Női szövetruhák
Női selyemruhák
Szőrmehunyhák, Modelkabátok, Leányka és fiuruhák nagy árkedvezmény
G Y A R I L E R A K A T
STR. MEMORANDULUI 2. TARGUL-MUREȘ, REGELE FERDINAND 4.

Jó minőségű Brassói posztóból L 1420	L 980
Énrom gyapjú posztó kabát " 2100	L 1400
Kül. posztó kabátok szőrmével " 3200	" 2250
Angol Cascha kabát valódi szőrmével " 3300	" 3250
Jó minőségű szövetből " 525	L 795
Jó minőségű szövetből " 1100	L 795
Jó minőségű gyapjúszövet ruhák " 1750	" 1280
Jó minőségű Gyapjú Cascha ruha " 1950	" 1550
Jó minőségű Ctedschin ruha " 2100	L 1550
Jó minőségű I-a Ctedschin ruha " 3000	" 2350

Amo arasztja egy k... Cluj-Kolozsvá... Kelet tud... kolozsvári inga... keztek rendkívü... tatványok, amel... pénzüntézet: Ni... bank kedvező fe... lntáju jelzőlógó... A pénzüntézet... külföldön, legu... keres összeköttet... A vám... korrig... le... A mezőgaz... București-Buk... Uj Kelet tudósít... Ipari és Keresk... gyűlést tartott... zottsága. A gyű... gearu pénzügyn... mivélésügyi, dr... reskedelmi, Radu... nister, Pan Hal... ügyi alminiszter... dr. Ene Erőó ip... titkár. A perman... elsősorban a m... felállításának k... állapították, hog... tok már beféje... hogy már a jövő... már fel is vehet... foglalkozott még... kizsívésével, valam... magatartásával, mokkal teszik le... bona piacra ker... A csehszlová... lenti: Az üzlet... mint vágóttfaan... sebb szükséglete... az eladások nyá... egy a belföldi f... metországban val... üzletkötések vol... országgal való... külni, mivel a sz... tételek bevásárlá... dást tanusítanak... kótbl a történel... csekélyek, mive... elég anyagot k... viszonyokra való... új vágási kampá... óvatosan vásárol... réseknel csekélye... nosai hamarabb... boldogulnak azo... nem felelnek me... vágóttfapiacra a... rakomány áruk... lődés még legink... trálódik. A silán... nem mutatkozik... vásárlók célja es... tése. Szlovenszk... előre kevés va... deszkarészek szá... kozik. Magyar o... üzletek jönnek... marad a tavalyi... a gyenge keresl... gyakoról befolyá... Az UGIR. ki... át a kormány... Gyáriparosok... mániai Gyáripa...

FIGYE NEM VALÓ

Közgazdaság

Amortizációs kölcsönajánlatokkal kérasztja el a romániai ingatlanlajdosokat egy kéteshírű amsterdami pénzüintézet

Cluj-Kolozsvár, december 6. (Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi hetekben több kolozsvári ingatlanlajdosos címére érkezték rendkívül tetszetős külsejű nyomtatványok, amelyekben egy amsterdami pénzüintézet: Niederlandische Bodenkreditbank kedvező feltételek mellett erős vállalkozású jelzálogkölcsönöket ajánl fel. A pénzüintézet érthető okokból főleg Kolozsváron, legutóbb pedig Romániában keresi összeköttetéseket. A banknak ugyanis,

amely máskülönbén egyéni cég, meglehetősen sok dolga akadt az amsterdami rendőrséggel. A banklajdososok egyike, Vilem Schaar, akinek egyébként hirdetési vállalata is volt, nemrég csődbe került és most mint a hangulatos című bank csendes társa szerepel.

Reméljük, hogy háztulajdonosaink kellő óvatossággal fogják fogadni a sokszínű, pazar prospektusok ígéreteit.

A vámtarifába becsusztott tévedések korrigálását határozta el a kormány legfőbb gazdasági bizottsága

A mezőgazdasági hitelintézet a jövő év elején megkeresheti munkáját

Bucaresti-Bukarest, december 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). Szerdán este az ipari és Kereskedelmi miniszteriumban gyűlést tartott a kormány gazdasági bizottsága. A gyűlésen részt vettek Madgearu pénzügyminiszter, Mihalache földművelésügyi, dr. Vlad Aurel ipari és kereskedelmi, Raducanu közmunkaügyi miniszter, Pan Halipa, Gafencu közmunkaügyi alminiszter, Lugosanu államtitkár és dr. Ene Ernő ipari és kereskedelmi államtitkár. A permanens gazdasági bizottság elnöksége a mezőgazdasági hitelintézet felállításának kérdésével foglalkozott. Megállapították, hogy az előkészítő munkálatok már befejezéshez közelednek, úgy, hogy már a jövő év elején az új intézet már fel is veneti a munkát. A bizottság megállapította még a gabonakereskedelem elnevezését, valamint a külföldi államok megnevezését, amelyek magas védvámokkal teszik lehetetlenné a román gabonapiacra kerülését. A helyzet ismerte-

tése után megvitatták a kormánynak ezzel kapcsolatos politikáját.

Megállapította a gazdasági bizottság, hogy az új vámtarifába bizonyos hibák csuszak be, amelyeknek rektifikálására elengedhetetlenül sürgős szükség van. Ezek a hibák különben is tévedésen alapulnak és rendszerint egy elírás okozta, hogy mai formájukban a vámtarifába bekerülhettek. Jellemző példaként felemlítették, hogy a sós halkilogrammját 12 lej vámmal terhelték meg, 1 lej 20 bani helyett. A bizottság a továbbiakban elutasította a dunai városok azon kérését, hogy a tűzifát maximálják. A gazdasági bizottságnak az volt a véleménye, hogy a szabadkereskedelem elő nem szabad gátat emelni, amennyiben a dunai városok piacain ténylegesen egy abnormális drágulás észlelhető, gondoskodni fognak róla, hogy több ár kerüljön a piacra, amely egy magában megfelelő intézkedés lesz arra, hogy a faárát leszorítsa.

A csehszlovák piac. Carpathia jelenlegi: Az üzlet csendes, úgy gömbfában, mint vágottfaanyagban csak a legsürgősebb szükségletet fedezik. A gömbfapiac az eladások nyári vágásokban csekélyek, egy a belföldi forgalomban, mint a Németországban való forgalomban csak kisebb értékek voltak. Különösen a Németországgal való üzlet nem akar megélni, mivel a szász fűrésztelepek nagyobb értékek bevételénél nagyobb tartozásokat tanusítanak. Az üzletkötés Szlovenszázból a történelmi országok felé szintén csekélyek, mivel a szélodoba vidékekről még anyagot konálnak fel. A változott viszonyokra való tekintettel a gömbfát az új vágási kampány számára csak nagyon óvatosan vásárolják, a részvételt az árveréseknek kellébe és az erdők tulajdonosai hamarabb befogják látni, hogy nem boldogulnak azokkal az árakkal, amelyek nem felelnek meg a piaci helyzetnek. A vágottfapiac a forgalom egyes vagonrakományu árukra szorítkozik, az értékelés még leginkább jó fenyőre koncentráliódik. A silányabb minőségű áru iránt nem mutatkozik érdeklődés és a kisebb vágótelepek célja csak a raktárak kiegészítése. Szlovenszázból Németországba egyelőre kevés vágottanyagot szállítanak, a vágótelepek számára jobb kereslet mutatkozik. Magyar cégekkel csak lényegtelen üzletek jönnek létre, az eddigi üzlet elmarad a tavalyi mögött. Az áralakulásra a gyenge kereslet kedvezőtlen irányban gyakorol befolyást.

Az UGIR. küldöttsége kedden adja át a kormány tagjainak a Romániai Gyáriparosok memorandumát. A Romániai Gyáriparosok Szövetsége a közel-

multban országos mozgalmat indított a kormány iparellenes politikájának megváltoztatása érdekében. Dr. Böszörményi Sándor, az UGIR kolozsvári tagozatának igazgatója a cél érdekében terjedelmes memorandumot dolgozott ki, amelyet a gyáriparosok Bukarestben tartott országos demonstratív nagygyűlése is magáévá tett. Az UGIR kolozsvári tagozatának tegnap délután tartott ülésén, amely Farkas Mózes elnöke alatt zajlott le, a vezetőség beszámolt a bukaresti nagygyűlés határozatairól és közölte, hogy az UGIR új munkaprogramját, illetőleg azt a memorandumot, mely a gyáripar sérelmeit sorolja fel, december 10-én adják át a kormány tagjainak. A gyűlés folyamán egyébként tudomásul vették, hogy a kormány hozzájárult az országos gazdasági tanács felállításának a tervéhez, valamint azt is, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál a forgalmi adó tekintetében legközelebb életbelép a számlarendszer. Tárgyalás alá vették tegnap az új munkabiztosítási törvény tervezetét is, amely ugyan jobb az eddigi törvényeknél, mindazonáltal még mindig nem állítja vissza a munkabiztosítók autonómiáját.

Zsibón december 18 és 19-én lesz a téli országos vásár. A szilágymegyei Zsibó községben a zsibói primária 1430 számú átírata értelmében az idei téli országos vásárt december 18 és 19-én fogják megtartani.

Leszállítják a fűszerkereskedők italmérési engedélyeinek taxáit. Az aradi és nagyváradi kereskedői egyesületek felkérésére Comşa Ionel az erdélyi kereskedelmi kamarák szenátora memorandu-

mot nyújtott át Maniu Gyula miniszterelnöknek és Madgearu Virgil pénzügyminiszternek a fűszerkereskedők italmérési engedélyeinek túlmagas taxáinak leszállítása érdekében. Comşa szenátor határozott ígéretet kapott, hogy újév után a taxákat leszállítják és a tényleges forgalomnak megfelelően röjják ki.

Megalakult a Lyonnaise selyemgyár csődválasztmányja. A kolozsvári Lyonnaise selyemgyár csődválasztmányát megalakították. A választmány tagjai: dr. Fabius, dr. Fischer József és dr. Krapf ügyvédek. Tömeggondnok: dr. Erdélyi János, helyettese dr. Dunca Jenő ügyvédek.

A Carpathina új vezérigazgatója. A Groedl konzernhez tartozó bukaresti székhellyel működő Carpathina faipari részvénytársaság vezérigazgatója, Jaques Eiser nyugdíjaztatását kérte és a cég vezetésétől visszavonult. Helyét Fenyves Zoltán, a Lotrul igazgatója foglalta el.

A kényszerregezési kérelmek közlése a Hitelezői Védégylettel. Junian igazságügyminiszter 1393-29 sz. rendeletével felhívta az összes erdélyi és bánáti törvényesékek elnökeit, hogy minden egyes kényszerregezési kérvényt a beiktatással egyidejűleg közöljenek a Hitelezői Védégylettel. A helyes rendelkezés folytán a hitelezők idejében értesülnek az egyes kérelmekről, azokkal szemben egységes, közösérdekű álláspontot foglalhatnak el és így megszűnik a mai állapot, amikor az adósnak minden egyes hitelezőt külön kellett kapacitálni és így is mindig csak szerencséségek volt, hogy összeszöjje a háromnegyed többség, különösen figyelembe véve azt, hogy a nem szavazó hitelezőket úgy tekintik, mint akik a javaslat ellen szavaznak.

Olcsóbb mint a gyárban!

100 leiert már vehet jó koresolyát
FRIED JENŐ acéláru üzletében Cluj,
Str. Matei (v. Mátyás király-u.) 2.
Nikkelezett acélkoresolyák 300 leiert.
Köszörelés. Nikkelezés.
Siessen, amig a készlet tart!

Zongora occasio!

Tulhalmozott raktár folytán hallatlanul olcsó árak!
Sternberg I. Oradea,
zongora nagyáruházban.

Apróhirdetések

UTAZÓK! Berkovicsné
vendéglője magnagyobbtva
Oradea, str. Nicolai Iorga 19.
Zöldfa-utca.
Mérsékelt árak. Kitérő házikonyha.

27 ÉVES önálló butor-kereskedő-asztalos öcsémét megnősíteném jó családból való izraelita leánnyal, kinek megfelelő hozomány van. Ajánlatok Rudolf Mossehoz Cluj, „1826” jelígre.

TÖBB CSALÁD, vidéken, gyermekeik zsidó nevelésére, nőtlen, jó erkölcsű és jellemileg kifogástalan tanerőt keres. Ajánlatok L. Gy. jelígre a kiadóba küldendők. 2660

MISS
legnagyobb,
legolcsóbb
kalapszalonn
megnyit Cluj, Cal. Victoriei (v. Kosuth Lajos-utca) 7.

LEGLÉZÁRÓ vattazsinór ablakhoz, ajtóhoz Boskovicsné, Str. Reg. Maria 15. 2661

INTELLIGENTES jud. Mächen in der deutschen Sprache perfekt sucht Stellung als Hausfräulein oder zu grössere. Kinder auch auf dem Lande. — Adresse: Leuchter Helen, Oradea-Mare, Str. Ep. Giorogariu 33.

Szönyegszöveshez
legjobb, legszebb perzsafonalak, feivetőfonalak, szönyegminták legjobban beszerezhetők:
„SULTANA”
szönyegszövegüzem fonalosztályánál, Targu-Mures, Piața Regele Ferdinand 7. [Főter] Szétküldés utánvétellel.

ZONGORÁKAT jutányosan kezdőknek és haladóknak. Megkeresések Str. Avram Jancu (Petőfi-u) 3, I. em. 9. D. e. 10-12-ig

„Express” libahus csarnok

Ajánlatok közismerten jól kezelt tiszta

LIBA ZSIRT,
LIBA BÖRT,
FÜST ÖLTHUST
a legolcsóbb napi árak mellett

FRIEDMANN
M., ORADEA
(Nagypiac-tér)
Piața M. Vit. 11.

TORDÁN egyedüli ort. zsidó bodega főrabbi fenntartása alatt. Hídeg-meleg ételek, olcsó árak. Transilvania mellett, központban. Grün Dávidné. 2664

KÉT szoba konyhát keresek butorral, vagy anélkül. Cim „Stürgös” jelígre a kiadóba.

Elegánsan butorozott különbejárta szoba fürdőszoba használattal, belvárosban kiadó. Cim a kiadóhivatásban.

Dec. hó 10-re hirdetett sorsolás

későbbi időpontra marad el, miután a szükséges miniszteri engedély megkészt. A sorsolás időpontját annakidején közölni fogjuk.

Elbe Harisnyaház Cal. Reg. Ferd. 19 és 29

a modern kor elismerten legjobb és legolcsóbb
EXTRADYN
rádiója
POLONYI és VELITS okl. gépészmérnökök
TURDA

FIGYELEM!
NEM TRÜKK!!
VALÓSÁG!!!

Értesítem a mélyen tisztelt vevőimet, hogy az előnyösen ismert, jóminőségű női, férfi és gyermek harisnyámból egy eddig nem létezett olcsó vásárt rendezek. Saját érdekében győződjön meg állításom valódiságáról.

Sándor

harisnya és szaküzlete
CLUJ,
P. Unirii 9.

STR. MEMORANDULUI 2.
TARGUL-MURES,
REGELE FERDINAND 4.

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat 2-kor, 4-kor, 6-kor, 8-kor, 10-kor:
A Hazafi. (Film-előadás, Emil Jannings.)
Vasárnap d. u. fél 3-kor: Mánás Miska. (Nagyon olcsó mozi-helyárral, Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Ihász Aladárral, Tompa Bélával. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 131.)
Vasárnap 5-kor, 7-kor és 9-kor utoljára:
A Hazafi. (Film-előadás, Emil Jannings.)
Hétfőn, dec. 9-én este félkilencor: Feketeszem éjszakája. (Operette-ujdonság először A „Mit susog a fehér akác?“ és „Hazudik a muzsikászó“ szerzőinek leghatásosabb operettje, Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Solthy Györggyel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral. Premiére bérlet 18. szám. Sorozatszám: 132.)
Kedden, dec. 10-én este félkilencor: Feketeszem éjszakája. (Másodszor. Napi bérlet 19. szám. C. Sorozatszám: 133.)
Szerdán, decem. 11-én este félkilencor: Feketeszem éjszakája. (harmadszor. Napi bérlet 20. szám. A. Sorozatszám: 134.)
Csütörtökön, december 12-én este 9-kor: Feketeszem éjszakája. (Negyedszer. Napi bérlet 20. szám. B. Sorozatszám 135.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szombat 2-kor nagyon olcsó helyárral, 4-kor nagyon olcsó helyárral, 6-kor, 8-kor és 10-kor: A Hazafi. (Oroszország) Világsszenzáció, Emil Jannings leghatásosabb alakítása. Minden idők legmonumentálisabb film-óriása, Lubitsch Ernő rendezése.)
Vasárnap d. e. 11-kor matiné 15 és 10 lejes helyárral: Pat és Patachon nagyszertű 7 felvonásos bohózata, Erő és szépség utja.
Vasárnap utoljára 5-kor, 7-kor és 9-kor: A Hazafi. Emil Jannings leghatásosabb alakítása. Minden idők legmonumentálisabb film-óriása. Lubitsch Ernő rendezése.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat 5, 7 és 9 órákor: Az aranytánc. Hatalmas világprodukción, Rendezése, kiállítás a felülmúlhatatlan. Főszereplő: Dolores del Rio. Előjáték: Új világ-híradó, a legújabb eseményekkel. Este 11 órákor Gold telepátiikus estélye.
Vasárnap d. e. 11 órákor Gold telepátiikus előadása.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Az aranytánc. Dolores del Rio.
Hétfő 5, 7 és 9 órákor: Sport és pija. Vad szerelmi hajszja, Monty Banks legbrilliansabb alakításával

SELECT-MOZGÓ:

Szombat: Ahogy Bécs sir és nevet, bájos történet az örök-vidám Bécsből. Főszerepekben: Werner Pittschau (az „Ave Maria“ feledhetetlen főszereplője), Imogene Robertson, a szép szőke művész, aki most óriási sikerrel játszik Amerikában, Mady Christians, Herman Picha etc
Vasárnap: Ahogy Bécs sir és nevet.
Hétfő: Az irgalmas nővér. Cyd Chaplin (a világhírű Charlot öccse) legnagyobb vigjátéka. Két órai folytonos nevetés.
Kedd: Az irgalmas nővér.
Szerda: Az irgalmas nővér.

URANIA-MOZGÓ:

Szombat: A gyáva hős, Harold Lloyd közkedvelt komikus legjobb filmje, mely mindenütt óriási sikerrel futott.
Vasárnap: A gyáva hős.
Hétfő: Soffőr kisasszony, bájos szalonvigjáték, főszerepekben: Mady Christians.
Kedd: Soffőr kisasszony.
Szerda: Soffőr kisasszony.

A Magyar Színház közleményei

Hétfőn Feketeszem éjszakája. Fel-fokozott kíváncsisággal és lázas érdeklődéssel várja a közönség a hétfői estét. Erdélyi Mihálynak a Mit susog a fehér akác a Hazudik a muzsikászó című nagyszerű operettek szerzőjének legújabb operettjét a Feketeszem éjszakája-t fogják hétfőn este gondos előkészületek után brilliáns szerezposztásban bemutatni. A Feketeszem éjszakája kedden este másodszor, szerdán este harmadszor, csütörtökön este negyedszer kerül színpadra mind a négy előadásra árusítja a péntár a jegyeket.

Vasárnap délután nagyon olcsó helyárral Mánás Miska. Vasárnap d. u. félhárom órákor a legnépszerűbb magyar operette a Mánás Miska kerül színpadra nagyon olcsó mozi-helyárral. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Főszereplők: Kondor Ibolyka, Betegh Bébi, Ihász Aladár, Tompa Béla. Előadás kezdete: Pont félháromkor.

A HAZAFI.

Már csak ma és holnap látható a Magyar Színházban.

Soha még film olyan sikert nem aratott, mint Emil Jannings klasszikus alakítása a Hazafi.

A magyar színház felé kora délutántól késő éjszakáig szakadatlanul özönlik a közönség. Valóságos népvándorlás feketélik egész délután és egész este a magyar színház felé vezető utakon. Az óriási nézőtér minden egyes előadás alkalmával zsúfolásig megtelik és még így is százan és százan távoznak csalódottan, jegy nélkül a péntáraktól.

A Hazafi utyulátszik Kolozsvárott mindenki meg akarja nézni. Aki még nem látta siessen a magyar színházba, mert a filmkelessus már csak ma és holnap látható.

Ma (szombaton) öt előadás lesz: 2-kor, 4-kor, 6-kor, 8-kor és 10-kor.

Holnap (vasárnap) azonban csak 3 előadás: 5-kor, 7-kor és 9-kor.

Jön Arva Juliska élete. A Hazafi után olyan szenzációval kedveskedik a magyar színház a filmet kedvelő közönségnek, amely talán még nagyobb sikert fog aratni. Egyelőre csak annyit közlünk, hogy: Jön az Arva Juliska élete. Ne tessék elfelejteni ezt a címet: Arva Juliska élete.

Holnap d. e. 11-kor: Patt és Patachon matiné a magyar színházban 15 és 10 lejes helyárral. Vasárnap délután pompás műsora lesz a magyar színház matinéjának. Egy brilliáns Patt és Patachon vigjáték kerül vetítésre. Címe: Erő és szépség titka. 8 felvonás. Főszereplők: Patt és Patachon. Helyárak: 15 és 10 lei.

Minden hölgy ajándékot kap

Mikulásra és karácsonyra az

IDEAL kalapüzletben Cluj, Reg. Ferdinand 8.

A legújabb wieni és párisi bársony, velour és filc újdonságok a legolcsóbb árban. Férfi és női kalapok tisztítása, formálása a legszébb kivitelben.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Szombat december 7.

Budapest, 9.15: Smirnof Sergej balajka zenekara. Orosz népdalok. Niznij now-grodából. Megyek ki a folyóra. A sík völgy között. A volga mentén Csajkovszkij: Az éj románé. 15. Rubinstein: Azra 16. Csajkovszkij: Tomszkij áriája a „Pigue Dame“ c. operából, 9.30: Hírek, 12: Déli harangzó az Egyetemi tempjomból, időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. 1. honvédegyalgezered zenekarának hangversenye. 1. Fucik: Kinizsi—magyar induló. 2. Strauss: A két Dunán—keringő. 3. Auber: Isten és a bajadér—megnyitó. 4. Bizet: A gyöngyhalászok—ábrád, 5. Fricssy: Erotica. 12.25: Hírek, 1. Pontos időjelzés időjárásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3. Piaci árak és árfolyambérek. 4. Peterdy Sándor felolvasása: „Belzebub cimborája“. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 5.10: A Szociális Misszió Társulat előadása: „Missziós rádióüzenetek“. 5.50: Az Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 1. Strauss: Délszaki rózsák—keringő. 2. Chopin: A dur polonaise 3. Schott-Népdal: Lengyelvér—egyveleg. 4. Bizet: Az arles-i lány—szvit. 5. Kacsóh: Rákóczi megtérése. 6.45: Vargha Zoltán felolvasása: „Az új urak“ 7.10: Svéd Sándor a m. kir. Operaház művészeinek ária- és dal estje. 1. Boitor: „Nem-ne—ária. 2. Hubay: Két dal. 3. Ponchielli: Barcarola a „La Gioconda“ c. operából. 4. Szabados Béla: Két dal. 5. Verdi: René áriája az „Arlócsból“ c. operából, 7.45: Az Országos Magyar Dalosszövetség hangversenye. 1. Erkel: Himnusz. 2. Szabados: Hiszekegy. 3. a) Sztójánovits: Fekete szem éjszakája; Érik a buzakalász b) Demény—Szeghő: Megyen már a hajnalcsillag lefelé; Esik eső szép csendesen. 4. Endre Gyula: Népdalok. Népdal egyveleg: Zephir; b) Schubert-Friedberg: Rodo Tarantelle; c) Zarasat; Zapateado Sikkó Albert: Kuruc rapszódia, 10.15: Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek, Majd: cigányzenekar hangversenye.

Bukarest. 16: Könyvű zene. 16.15: Konferálás. 16.30: Könyvű zene. 20: Színházi előadás.

Bécs. 18.10: Beethoven: F.dur gordonkaszónáta. 20: A bécsi Schubert-Szövetség hangversenye. Utána a Konrgold zenekar hangversenye.

Graz. 18.10: Ifjúsági előadás. 19.10: A XVI. századbeli utazók Stájerországban. Berlin. 19: Dalok 20.45: Berlin-Bécs zenehős szópárba. Utána tánczene.

Breslau. 19.05 : Gramafon, 20.30 : Schwartz József zongoraversenye. Saint-Saéns Alceste-capriccio, Gluck, Brahms, Gavnott, Beethoven, Gis-moll szónáta, Három Chopin darab, Rubinstein: Polka és keringő. 21.15: Jazz dalok és zenekar, 22.35: Tánczene.

Frankfurt. Stuttgart. 19.30: Dalest. Reuter-Rilke dalok, Franck Három dal 20.15 Kabaré 1. Gramafon.

Hamburg. 20: Házi és szalonzenekar. Köln. 23: Szorakoztatózene. Königsberg. 18.30: Trio hangverseny.

Dvorzsáb, Shuck műveiből. Königswusterhausen. 20: Népszerű hangverseny. Menuelsohn, Meyerbeer, Enesco, Verdi, Bellios, Massanet, Svendsen és Giordano műveiből. Lipcse. 19.30: Citerahangverseny. 20: Dalest.

München. 20.30: Szorakoztató zene. Belgrád. 20: Zenekari hangverseny. 20: Hegedőhangverseny.

Prága. 22.20: Kávéházi zene. Pozsony. Brünn. Kassa. Ostrava. 19.15: Nendal Oszkár Jakab: A paraszt c. operájának közv.

Varsó. Krakkó. 20.30: Könyvű zene. 23: Tánczene.

Kattovicz. 20.15: Szimfonikus hangverseny. 20.30: Könyvű zene.

Milano, Torino. 20.30: Operett közv. Róma. 23: Hangverseny.

Zürich. 19.30 Fall Leo: Kedélyes paraszt c. operettje. Utána gramafon tánczene.

Stockholm. 19.45: Katonazene.

Toulouse. 20: Nédalok. 20.30: Tánczene. 21.15: Operett részletek.

Vasárnap december 8.

Budapest. 9. Ujsághírek kozmetika. 1.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána az Operaház tagjaiból alakult zenekari hangverseny. 15.30: A földművelésügyi minisztérium előadásorozata. 16: Rádió Szabad Egyetem. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés, sporteredmények. 17.15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. 19: Sporteredmények. 19.10: „A fogadosné“ c. vigjáték. 20.40: Róbert Emil, a bécsi Operaház koloratur énekesnőjének hangversenye. 21.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, majd a honvédegyalgezered hangversenye. Utána Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.

Tények, nem az üres szavak győzik meg arról, hogy

kötött árut, valamint női és férfi ruházat legolcsóbban a HELIOS-nál vehet.

1 pár női real nappa keztyű	Lei 240
1 „ férfi „ „ „ „ „	260
1 drb. női reform nadrág	60
1 pár la férfi zokni	38
1 „ gyermek patent harisnya	386l
1 drb. jó minőségű női mellény	190
1 „ la férfi gyapjú mellény	375
1 „ jó meleg nyak-sál	60

Gyermek szvetterek, macsó ruhák, schálak, valamint csipkék és más rövidáru cikkek óriási választékban, vételeköltséget nélkül tekintse meg raktárunk olcsó árait.

„HELIOS“

CLUJ, FÓTÉR No 7.

Farkas szoborral szembe.

Hirdessen az Uj Keletben

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii No 9
Fiókjintézetek: Dej—Dézs, Beclean—Bethlen Jibou—Zsibó, Záláu Zilah.

Saját tőkél
58 millió lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalások bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban nszközöl.

Engedélyezett devizahely.

Legújabb őszi és téli újdonságok megérkeztek !!!

NEUMANN M. férfi - és fiuruha áruháza CLUJ, FÓTÉR 14.